

ສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ

ສັນຕິພາບ ເອກະລາດ ປະຊາທິປະໄຕ ເອກະພາບ ວັດທະນະຖາວອນ

ສະພາແຫ່ງຊາດ

ເລກທີ 05 /ສພຊ

ນະຄອນຫຼວງວຽງຈັນ, ວັນທີ 27 ທັນວາ 2006

ກົດໝາຍ

ວ່າດ້ວຍ ການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ

ພາກທີ I ບົດບັນຍັດທີ່ວະເປ

ມາດຕາ 1. ຈຸດປະສົງ

ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ກໍານົດຫລັກການ, ລະບຽບການ ແລະ ມາດຕະການກ່ຽວກັບການຄຸ້ມຄອງ, ການຕິດຕາມ, ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກບັນດາເຜົ່າ ລວມທັງ ມາດຕະການຕື່ຜູ້ກະທຳຜິດຕໍ່ເດັກ ແມ່ໄສ່ຮັດໃຫ້ເດັກມີຄວາມ ສິນບູນທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ມັນສະໜອງ, ມີຄຸນສົມບັດ, ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ສາມາດດຳ ລົງຊີວິດໃນສັງຄົມຢ່າງມີຄຸນນະພາບ ແລະ ກາຍເປັນຜູ້ສືບທອດທີ່ດີຂອງຊາດ.

ມາດຕາ 2. ການອະທິບາຍຄຳສັບ

ຄຳສັບຕ່າງໆທີ່ນຳໃຊ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ມີຄວາມໝາຍດັ່ງນີ້:

- ເດັກ ໝາຍເຖິງ ບຸກຄົນທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບແປດ ປີ;
- ເດັກທີ່ຕ້ອງການການປຶກປ້ອງພິເສດ ໝາຍເຖິງ ເດັກກຳພ້າ, ກຳພອຍ, ເດັກທີ່ຖືກປະ ຖືມ, ເດັກທີ່ຖືກປະລະ ຫລື ເດັກທີ່ບໍ່ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈ ໄສ່ຈາກພໍ່ແມ່ ໃນການເບິ່ງແຍງ ລັງງຽດ, ເດັກທີ່ຖືກທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ເດັກທີ່ຖືກຫາລຸນຫາງເພດ, ເດັກທີ່ກາຍເປັນໄສແຍ ນີ້, ຕົກເປັນເຫັນເຫັນຂອງການຄ້າມະນຸດ, ເດັກທີ່ເຮັດວຽກຢູ່ໃນສະພາບທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ຮ້າຍແຮງຕໍ່ຊີວິດ, ສຸຂະພາບ ຫລື ຖືກຂູ້ດີຮັດແຮງງານ, ເດັກນ້ອຍອົບພະຍົບ, ເດັກທີ່ຕິດ ຢາເສບຕິດ, ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໄວກເອດ ຫລື ເຊື້ອເວັສໄອວີ ແລະ ເດັກທີ່ ເປັນຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍໃນຂະບວນການດຳເນີນຄະດີ;

3. **ເດັກພິການ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ບໍ່ມີຄວາມສົມບູນຫາງດ້ານຮ່າງກາຍ,ຈິດໃຈ ຫລື ມັນສະໜອງ ຂໍ້ສ້າງຄວາມທຳລະມານ ແລະສິ່ງເຜີນສະຫອນຕໍ່ການເຕີບໄຫຍ່ ແລະການພັດທະນາຂອງເດັກ. ການພິການດັ່ງກ່າວ ອາດຈະເກີດຂຶ້ນໃນເວລາເກີດ ຫລື ຫລັງການເກີດ;
4. **ເດັກທີ່ຖືກປະລະ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຂາດການເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍງລົງດູ, ສຶກສາອົບຮົມ, ສິ່ງເສີມ, ສະໜອງເງື່ອນໄຂທີ່ຈຳເປັນໃນການພັດທະນາຂອງເດັກ ຈາກພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ເຊັ່ນ: ດ້ານສຸຂະພາບ,ໂພຊະນາການທີ່ພຽງຟໍ ແລະຖືກຫຼັກອະນາໄມ, ດ້ານທີ່ຢ່ອງຈາໄສທີ່ປອດໄພ, ດ້ານການສຶກສາ, ການພັດທະນາຫາງດ້ານຈິດໃຈ ບົນພື້ນຖານເງື່ອນໄຂທາງດ້ານເສດຖະກິດຂອງຄອບຄົວ;
5. **ເດັກທີ່ຖືກປະຖຸມ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຖືກປ່ອຍປະຈາກພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ໃນການຄຸ້ມຄອງເບິ່ງແຍງ ແລະລົງດູ;
6. **ເດັກກຳພ້າ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ພ້າ ຫລື ແມ່ ໄດ້ເສັຍຊີວິດ;
7. **ເດັກກຳພອຍ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ພ້າ ແລະ ແມ່ ໄດ້ເສັຍຊີວິດທັງໝົດ;
8. **ເດັກທີ່ຖືກທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຖືກຫຼຸບຕີ ຫລື ທຳລະມານ ຈາກພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ອື່ນງ;
9. **ເດັກທີ່ຖືກລ່ວງລະເມີດຫາງເພດ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຖືກຂຶ່ມຂຶ້ນທຳຊຳເລີ່າ, ຖືກທຳຊຳເລີ່າ ຫລື ຖືກທຳອະນາຈານ;
10. **ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຣກເອດ ຫລື ເຊື້ອເອສໄອວີ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ເປັນໂຣກເອດ, ຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ, ເດັກທີ່ເປັນກຳພ້າ, ກຳພອຍ ທີ່ນີ້ອງມາຈາກເຊື້ອເອສໄອວີ/ເອດ ຫລື ເດັກທີ່ໄດ້ອາໄສຢູ່ກັບສະມາຊີກຄອບຄົວທີ່ເປັນໂຣກເອດ ຫລື ຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ:
11. **ເດັກດ້ອຍໄອກາດ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຂາດເງື່ອນໄຂອັນຈຳເປັນ ໃນການຕອບສະໜອງ ຫລື ອໍານວຍຄວາມສະດວກ ແກ່ການພັດທະນາຄວາມຮູ້ຄວາມສາມາດ;
12. **ເດັກກະທຳຜິດ ໝາຍເຖິງ** ເດັກທີ່ຖືກດໍາເນີນຄະດີອາຍາ: ເປັນຜູ້ຖືກໜາ, ເປັນຈຳເລີຍ ຫລື ຖືກສານຕັດສິນວ່າມີຄວາມຜິດຫາງອາຍາ;
13. **ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ໝາຍເຖິງ** ຜູ້ທີ່ມີຄວາມຮັບຜິດຂອບຕໍ່ເດັກ ຄືກັນກັບພໍ່ແມ່ຂອງເດັກ;
14. **ນັກສັງຄົມສົງເຄາະ ໝາຍເຖິງ** ບຸກຄົນທີ່ໄດ້ຮັບການແຕ່ງຕັ້ງຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງຂອງລັດ ເພື່ອໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດ;
15. **ການທາລຸນເດັກ ໝາຍເຖິງ** ການກະທຳ ຫລື ການເມີນເສີຍ ຂໍ້ເປັນການທຳຮ້າຍຮ່າງກາຍ, ທຳລາຍຈິດໃຈຂອງເດັກ, ການລ່ວງລະເມີດຫາງເພດຕໍ່ເດັກ, ການຍຸ່ນົງໃຫ້ເດັກ ກະທຳຜິດ ຫລື ກະທຳໃນສິ່ງທີ່ມີຜົນສະຫອນຕໍ່ຮ່າງກາຍ ຫລື ຈິດໃຈຂອງເດັກ;
16. **ການປົກປ້ອງເດັກ ໝາຍເຖິງ** ການເຄື່ອນໄຫວຂອງບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ແນໃສ່ຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກມີຊີວິດ ແລະເຕີບໄຫຍ່, ໄດ້ຮັບການພັດທະນາຫາງດ້ານຄຸນສົມບັດ,ຄວາມ

ຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງທາງດ້ານສືດ ແລະຜົນປະໄຫຍດ, ສາມາດເຂົ້າຮ່ວມການເຄື່ອນໄຫວໃນສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິພາບ;

17. ການຊ່ວຍເຫຼືອເຕັກ ພາຍເຖິງ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ເພື່ອກອບກັງເອົາເຕັກທີ່ຕິກຟ່າໃນອັນຕະລາຍ, ຕອບສະໜອງຄວາມຮຽກຮ້ອງຕ້ອງການຂອງເຕັກ, ນຳສິ່ງເຕັກກັບຄົນສູ່ຄອບຄົວ ແລະ ເພື່ອໃຫ້ເຕັກປັບຕົວເຂົ້າກັບສັງຄົມ;
18. ສູນຜິກອົບຮົມສໍາລັບເຕັກກະທຳຜິດ ພາຍເຖິງ ສູນສໍາລັບສຶກສາອົບຮົມດ້ານແນວຄົດ ແລະການກະທຳຂອງເຕັກ ລວມທັງການຜິກວິຊາຊີບ ເພື່ອໃຫ້ເຕັກກັບເປັນຄົນດີຂອງສັງຄົມ;
19. ການສືບສວນ-ສອບຖາມ ພາຍເຖິງ ການສືບສວນ-ສອບສວນໃນຄະດີເຕັກກະທຳຜິດ.

ມາດຕາ 3. ສິດຂອງເຕັກ

ເຕັກທຸກຄົນ ມີສິດພື້ນຖານດັ່ງນີ້:

1. ດຳລົງຊີວິດຢ່າງປອດໄພ ແລະໄດ້ຮັບການພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຢ່າງເໝາະສົມ;
2. ໄດ້ຮັບການຈົດທະບຽນການເກີດ, ການຕັ້ງຂີ້ ແລະ ນາມສະກຸນ ແລະ ໄດ້ສັນຊາດ;
3. ຖືກຮັບຮູ້ ແລະໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງດູແລ ຈາກພໍ່ແມ່ ແລະບໍ່ຖືກແຍກອອກຈາກພໍ່ແມ່ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ ໃນກໍລະນີເພື່ອປົກປ້ອງຜົນປະໄຫຍດຂອງເຕັກ;
4. ໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງດ້ານສຸຂະພາບ, ການປິ່ນປົວ ແລະພື້ນຟຸສຸຂະພາບໃນເວລາເຈັບເປັນ;
5. ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ເພື່ອໃຫ້ມີຄຸນສົມບັດ, ຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ພອນສະຫວັນ, ການກໍ່ສ້າງດ້ານວິຊາຊີບ, ສີມີແຮງງານ ແລະ ມີວຽກເຮັດງານທຳ;
6. ບາກເວົ້າ, ສະແດງຄຳຄິດຄຳເຫັນ, ພົບປະ ແລະແລກປ່ຽນບົດຮຽນທີ່ດີ ກັບເຕັກດ້ວຍກັນ, ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳທາງສັງຄົມ, ສິນລະປະ, ວັນນະຄະດີ, ກິລາກາຍະກຳ ແລະການພັກຜ່ອນທີ່ເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸຂອງເຕັກ;
7. ໄດ້ຮັບ ແລະຮູ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ຂໍ້ມີເນື້ອໃນທີ່ເໝາະສົມກັບໄວອາຍຸ ແລະລະດັບການພັດທະນາຂອງເຕັກ ພ້ອມທັງໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ທີ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ເຕັກ;
8. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກທຸກຮູບການທາລຸນ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຕໍ່ເຕັກ;
9. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງພິເສດ ໃນຂະບວນການຍຸຕິທຳ;
10. ໄດ້ຮັບສິດອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກິດໝາຍ.

ມາດຕາ 4. ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ

ໃນການຕົກລົງທຸກໆບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບເດັກ ເປັນຕົ້ນ ບັນຫາ ການເບິ່ງແຍງລົງດູເດັກ, ການແຕ່ງຕັ້ງຜູ້ປຶກຄອງເດັກ, ການເອົາເດັກເປັນລູກລົງ, ການສຶກສາ, ການບື້ນປົວເດັກ ແລະ ການດຳເນີນຄະດີອາຍາສຳລັບເດັກ ຕ້ອງທີ່ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກເປັນປັດໃຈສຳຄັນ.

ມາດຕາ 5. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເດັກ

ເດັກທຸກຄົນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້ :

1. ເຄົາລົບນັບຖື ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປຶກຄອງ, ສະມາຊຸກພາຍໃນຄອບຄົວ, ຫຼຸ, ອາຈານ, ທ່ານເງັນຳ, ຜູ້ອາຍຸສູງ, ເຄົາລົບສິດຂອງຄົນອື່ນ;
2. ຂ່ວຍເຫຼືອພໍ່ແມ່, ຄອບຄົວ, ໝູ່ເຝື່ອນ, ຜູ້ອາຍຸສູງ ແລະ ຄົນພິການ ຕາມຄວາມສາມາດ;
3. ດຸໜັ້ນຮ່າງຮຽນ ຢ່າງໜ້ອຍໃຫ້ຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມ, ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດກິດລະບຽບຂອງໂຮງຮຽນຢ່າງເຂັ້ມງວດ;
4. ຮັກສາສຸຂະພາບ, ອະນາໄມ, ສິ່ງສາຫາລະນະປະໂຫຍດ ແລະ ສິ່ງແວດລ້ອມ;
5. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລັດຖະທຳມະນູນ, ກິດໝາຍ ແລະ ລະບຽບການຕ່າງໆ ຂອງລັດ;
6. ສັດຊື່ບໍລິສຸດ, ຮັກບ້ານເກີດເມືອງນອນ, ຮັກປະເທດຊາດ, ຮັກຜູ້ມີຄຸນງາມຄວາມດີຕໍ່ປະເທດຊາດ, ນັບຖືວັດທະນະທຳ, ຮີດຄອງປະເພນີອັນດີງາມຂອງຊາດ;
7. ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກິດຈະກຳທາງສັງຄົມ ບົນພື້ນຖານຄວາມສາມາດຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 6. ການບໍ່ຈຳແນກເດັກ

ເດັກທຸກຄົນ ມີຄວາມສະເໜີພາບໃນທຸກດ້ານ ໂດຍບໍ່ຈຳແນກ ເພດ, ເຊື້ອຊາດ, ຊິນເຜົ່າ, ພາສາ, ຄວາມເຊື້ອຖື, ສາສະໜາ, ສະພາບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຖານະທາງດ້ານເສດຖະກິດ ແລະສັງຄົມ ຂອງຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 7. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ

ລັດ, ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວ ຕ້ອງສ້າງເງື່ອນໄຂ ໃຫ້ເດັກມີສ່ວນຮ່ວມໃນກິດຈະກຳຕ່າງໆ, ອອກຄຳຄິດຄຳເຫັນຕໍ່ບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບເດັກ. ຄຳເຫັນເງົ້ານັ້ນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບພິຈາລະນາ ຂໍ້າຊາ ບົນພື້ນຖານອາຍຸແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ.

ມາດຕາ 8. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ

ລັດ ເຫັນຄວາມສຳຄັນຂອງເດັກຕໍ່ການປຶກປັກຮັກສາ ແລະພັດທະນາປະເທດຊາດ. ລັດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບວາງນະໂຍບາຍກ່ຽວກັບວຽກງານສຶກສາອົບຮົມ ແລະກໍ່ສ້າງເດັກ ໃຫ້ເດັກມີຫັ້ງໃຈຮັກຊາດ, ບ້ານເກີດເມືອງນອນ, ສ້າງ ແລະຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນສາມັນ, ໂຮງຮຽນວິຊາຊີບ, ສະຖານທີ່ເບິ່ງແຍງບື້ນປົວໃຫ້

ມາດຕາ 9. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງສັງຄົມ

ສັງຄົມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບປະກອບສ່ວນສ້າງ ແລະພັດທະນາເດັກ ທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ສະຕິປັນຍາ ເປັນຕົ້ນ ແມ່ນເຂົ້າຮ່ວມໃນການສ້າງສະຖານທີ່ຢືນຢັນສູຂະພາບ, ສຶກສາຮ່າງຮຽນ, ເຄື່ອນໄຫວສິນລະປະວັນນະຄະດີ, ກິລາກາຍະກຳ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກ ຈາກສິ່ງຫຍຸ້ຫຼັກຕ່າງໆໃນສັງຄົມ.

ມາດຕາ 10. ຄວາມຮັບຜິດຂອບຂອງພໍ່ແມ່, ຜົປີກຄອງເດືອກ

ພໍ່ແມ່, ຜົປີກຄອງເດັກ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບດັ່ງນີ້:

1. ເບິ່ງແຍ້ງລັງຈຸດເດັກໃຫ້ເຕີບໃຫຍ່, ເອົາໃຈໃສ່ຮັກສາຄວາມປອດໄພຂອງເດັກ, ຊຸກຍັ້ງ ແລະ ສິ່ງເສີມການພັດທະນາເດັກ ຢ່າງຮອບດ້ານ, ປຶກປ້ອງເດັກຈາກໄພອັນຕະລາຍເຊັ່ນ: ການໃຊ້ຄວາມຮູນແຮງ, ການສວຍໃຊ້, ການກົດຂີ້ຂູ້ດຣິດທຸກຮູບແບບ;
 2. ຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບການຮັກສາສູຂະພາບຂັ້ນພື້ນຖານ;
 3. ຊຸກຍັ້ງ, ສິ່ງເສີມ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ເດັກໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ຢ່າງໜ້ອຍ ໃຫ້ຈົບຂັ້ນປະຖົມ;
 4. ສຶກສາອີບຮົມເດັກ ໃຫ້ເປັນຄົນດີຂອງຄອບຄົວ, ສັງຄົມ ແລະ ເປັນຜູ້ສືບທອດພາລະກິດ ຂອງປະເທດຊາດ;
 5. ເປັນຜູ້ຕາງໜ້າຢ່າງຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍຂອງເດັກ, ປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ຢູ່ສານ ແລະ ສະຖານທີ່ອື່ນໆ;
 6. ປະົິດຕົນເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີໃຫ້ແກ່ເດັກ;
 7. ມີຄວາມຮັບຜິດຂອບອື່ນໆຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 11. ກອງທີ່ນ

ເພື່ອຮັບປະກັນການພັດທະນາ ແລະ ປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ລັດເຫັນຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງສ້າງກາງທຶນຂຶ້ນ. ແຫລ່ງຂອງກາງທຶນໄດ້ມາຈາກ :

- ក្នុងបច្ចេកទេសទាំងអស់;
 - ការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់ និងការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់ និងការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់;
 - ការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់ និងការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់ និងការបង្កើតរិទ្សាបន្ទាន់;
 - ធម្មតាលីខ្លួនខ្លួន។

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງກອງທຶນ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຸປະການສະເພາະ.

ມາດຕາ 12. ການພົວພັນຮ່ວມມືສາກິນ

ລັດສົງເສີມການພົວພັນຮ່ວມມືສາກິນກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ດ້ວຍ ການແລກປ່ຽນບົດຮຽນ ແລະ ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ, ການກໍ່ສ້າງ ແລະ ບໍລິຫານກາງານ, ການຍາດແຍ່ງການຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ II

ການຮັກສາສຸຂະພາບ, ທະບຽນຄອບຄົວ ແລະ ການເບິ່ງແຍ່ງລົງຈຸເດັກ

ໝວດທີ 1

ການຮັກສາສຸຂະພາບເດັກ

ມາດຕາ 13. ການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສຸຂະພາບ

ເດັກທຸກຄົນ ມີສິດຮຽນຮູ້ ແລະ ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສຸຂະພາບທີ່ຖືກຕ້ອງ ແລະ ພົງໝໍ ຈາກວິທະຍຸ, ໂທລະພາບ ແລະ ສື່ມວນຊົນອື່ນໆ.

ຂະແໜງການສາຫາລະນະສຸກ, ສຶກສາ, ຖະແຫລງຂ່າວ-ວັດທະນະທຳ, ສື່ມວນຊົນ ແລະ ການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆໃນສັງຄົມ ທັງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບ ຫລື ປະກອບສ່ວນໃນການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານດ້ານສຸຂະພາບໃຫ້ແກ່ເດັກຢ່າງເປັນປົກກະຕິ .

ມາດຕາ 14. ການຮັກສາສຸຂະພາບ ແລະ ການໄພຊະນາການສຳລັບແມ່ຍິງທີ່ພາ

ລັດ ເອົາໃຈໃສ່ໃຫ້ແມ່ຍິງທີ່ພາໄດ້ຮັບການບໍລິການ ທາງດ້ານສຸຂະພາບໃນເວລາທີ່ພາ ແລະ ແລ້ວ ອອກລູກແລ້ວ ຕາມລະບຽບການ ເປັນຕົ້ນ ການກວດກາ, ການຕິດຕາມເບິ່ງຄວາມສຸ່ງຕ່າງໆ ຫໍ້ອາດຈະເກີດຂຶ້ນຕໍ່ແມ່ຍິງທີ່ພາ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການອອກລູກ .

ບຸກຄົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງ ປະກອບສ່ວນ ໃຫ້ຂໍ້ມູນຂ່າວສານແກ່ແມ່ຍິງທີ່ພວມທີ່ພາຮູ້, ເຊົ້າໃຈກ່ຽວກັບການໄພຊະນາການ ເປັນຕົ້ນ ການກິນອາຫານທີ່ມີຄຸນປະໂຫຍດ ແລະ ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຕໍ່ສຸຂະພາບ ເພື່ອໃຫ້ເດັກເກີດມາມີຄວາມສົມບູນທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ມັນສະໜອງ.

ມາດຕາ 15. ການຮັກສາສຸຂະພາບເດັກຂັ້ນພື້ນຖານ

ລັດ ສ້າງເຖິ່ງອນໄຂ ເພື່ອຮັບປະກັນ ໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບການຮັກສາສຸຂະພາບດັ່ງນີ້:

- ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່ເບິ່ງແຍ່ງລົງຈຸແລຕັ້ງແຕ່ຢູ່ໃນທ້ອງແມ່ເປັນຕົ້ນມາ;
- ໄດ້ຮັບການສັກ-ຍອດຍາກັນພະຍາດ ຕາມອາຍຸຂອງເດັກຢ່າງຄົບຖ້ວນ;
- ໄດ້ຮັບການຕອບສະໜອງດ້ານໄພຊະນາການຢ່າງພົງໝໍ ແລະ ບອດໄພຈາກມົນລະພາວະທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ວ້າຍແຮງຕໍ່ສຸຂະພາບຂອງເດັກ;

4. ໄດ້ຮັບການສະໜອງຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ແລະ ການສຶກສາທາງດ້ານການຮັກສາສຸຂະພາບ ຫຼື ສອດຄ່ອງກັບລະດັບໄວອາຍຸ ແລະ ຄວາມເຂົ້າໃຈຂອງເດັກ;
5. ສາມາດໃຊ້ການບໍລິການປິ່ນປົວ ແລະ ການຝຶ່ນຝູສຸຂະພາບ;
6. ໄດ້ຮັບການກວດກາ ແລະ ຕິດຕາມສຸຂະພາບຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 16. ການຕິດຕາມ ແລະ ການປິ່ນປົວສຸຂະພາບຂອງເດັກ

ເດັກພາຍຫຼັງເກີດ ມີສິດໄດ້ຮັບການກວດກາສຸຂະພາບ ແລະ ຕິດຕາມການຈະເລີນເຕີບໂຕ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ເດັກອາຍຸ ສືບຫ້າ ປີ ຫາ ຕໍ່າກວ່າ ສືບແປດ ປີ ມີສິດຕັດສິນໃຈໃນການເລືອກວິທີ ຫລື ສະຖານທີ່ ບິ່ນປົວທີ່ເໝາະສົມ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ເດັກນັ້ນ ທາງຍູ້ໃນການຄວບຄຸມຂອງເຈົ້າໜ້າທີ່ ຫລື ບໍ່ມີສະຕິສົມບູນ.

ເດັກພິການ, ເດັກທີ່ຖືກປະຖົມ, ເດັກຄອບຄົວຫຼຸກຍາກ ໃນເວລາເຈັບເປັນ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການກວດ ແລະ ບິ່ນປົວໃນສະຖານທີ່ບໍລິການປິ່ນປົວແຫ່ງຕ່າງໆ ໂດຍກອງທຶນສົງເຄາະຂອງລັດເປັນຜູ້ເສັຍໃຫ້.

ມາດຕາ 17. ການຮັກສາເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຮກເອດ ຫຼື ເຊື້ອເອສໄອວີ

ລັດ ແລະ ສັງຄົມ ຕ້ອງສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຮກເອດ ຫລື ເຊື້ອເອສໄອວີ ໄດ້ເຂົ້າເຖິງການບໍລິການ ທາງດ້ານການຮັກສາສຸຂະພາບ, ການສຶກສາ, ການດຳລົງຊີວິດຮ່ວມກັບຄອບຄົວ ແລະ ປົກປ້ອງເດັກຈາກການຈຳແນກຫຼຸກຮູບແບບຈາກຂຸມຂົນ ແລະ ສັງຄົມ.

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຮກເອດ ຫຼື ເຊື້ອເອສໄອວີ ໄດ້ຮັບນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການປ້ອງກັນ ແລະ ການຮັກສາສຸຂະພາບດັ່ງນີ້ :

1. ຕ້ອງມີມາດຕະການປ້ອງກັນການຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ/ເອດ ເປັນຕົ້ນຈາກແມ່ສູ່ລູກ;
2. ໃຫ້ຄຳປຶກສາຕໍ່ເດັກທີ່ເປັນໂຮກເອດ ຫຼື ຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ. ບໍ່ໃຫ້ບັງຄັບເດັກໄປກວດ ເພື່ອຊອກ ທາເຊື້ອ ເອສໄອວີ/ ເອດ ແລະ ສະພາບການຕິດເຊື້ອພະຍາດຂອງເດັກ ຕ້ອງຮັກສາເປັນຄວາມ ລັບ;
3. ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອໃນການປິ່ນປົວ ແລະ ການຮັກສາສຸຂະພາບເດັກທີ່ຕິດໂຮກເອດ ຫຼື ເຊື້ອ ເອສໄອວີ ລວມທັງການໃຫ້ຢາຕ້າມເຊື້ອ ແລະ ຢາບິ່ນປົວຕ່າງໆ;
4. ຊຸກຍູ້ສັງຄົມ ແລະ ຂຸມຂົນ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໂຮກເອດ ຫຼື ຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ.

ມາດຕາ 18. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດໃນການປົກປ້ອງເດັກຈາກອຸປະຕິເຫດ

ລັດ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບວາງລະບຽບການ, ມາດຕະການ, ຊຸກຍູ້ ແລະ ຕິດຕາມກວດກາ ການຈັດ ຕັ້ງປະຕິບັດ ເພື່ອປົກປ້ອງເດັກຈາກອຸປະຕິເຫດຕ່າງໆ ຫຼື ຂົນຈຳຜົນເສັຍຫາຍິດຂີວິດ ຫລື ສຸຂະພາບຂອງເດັກ ເປັນຕົ້ນ ຄວາມເປັນລະບຽບຮັບຮ້ອຍ, ຄວາມປອດໄພຂອງການຈະລາຈອນບິນທົ່ວຖະໜົນ ແລະ ໃນສະຖານທີ່ລົງເດັກ.

ໝວດທີ 2

ທະບຽນຄອບຄົວຂອງເດັກ

ມາດຕາ 19. ການຈົດທະບຽນການເກີດຂອງເດັກ

ເດັກທີ່ເກີດຢູ່ໂຮງໝໍ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຍັງຍືນຈາກໂຮງໝໍນັ້ນ ແລ້ວໃຫ້ພໍ່ ຫລື ແມ່ ນຳເອກະສານ ດັ່ງກ່າວ ໄປແຈ້ງຕໍ່ໆນາຍບ້ານບ່ອນທີ່ຕົນຢູ່ ຫລື ບ່ອນທີ່ຕົນໄດ້ຈົດທະບຽນສໍາມະໂນຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນການເກີດຂອງເດັກ.

ເດັກທີ່ເກີດຢູ່ໂຮງໝໍ ໃຫ້ພໍ່ແມ່ໄປແຈ້ງຕໍ່ໆນາຍບ້ານບ່ອນທີ່ຕົນຢູ່ ຫລື ບ່ອນທີ່ຕົນໄດ້ຈົດທະບຽນສໍາມະໂນຄົວ ເພື່ອຈົດທະບຽນການເກີດຂອງເດັກ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ເດັກເກີດຢູ່ຕ່າງປະເທດ ໃຫ້ພໍ່ ຫລື ແມ່ ໄປແຈ້ງຕໍ່ສະຖານທຸດແຫ່ງ ສປປ ລາວ ຫລື ກີງສູນໃຫຍ່ແຫ່ງ ສປປ ລາວ ປະຈຳປະເທດນັ້ນ ເພື່ອຈົດທະບຽນການເກີດຂອງເດັກ.

ການຈົດທະບຽນການເກີດຂອງເດັກ ໃຫ້ດຳເນີນພາຍໃນກຳນົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນເດັກເກີດ ເປັນຕົ້ນໄປ.

ນອກຈາກນີ້ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍທະບຽນຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 20. ຂຶ້ ແລະ ນາມສະກຸນຂອງເດັກ

ເດັກທຸກຄົນ ມີສິດໄດ້ຮັບການຕັ້ງຂຶ້ ແລະ ນາມສະກຸນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 31 ຂອງ ກົດໝາຍຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 21. ສັນຊາດຂອງເດັກ

ສັນຊາດຂອງເດັກ ແມ່ນໃຫ້ກຳນົດຕາມສັນຊາດຂອງພໍ່ແມ່ ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ຫາກມີສັນຊາດງວກັນ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ພໍ່ແມ່ ຫາກມີສັນຊາດຕ່າງກັນ ເດັກອາດຈະເອົາສັນຊາດຂອງພໍ່ ຫລື ແມ່ ກໍໄດ້ ໂດຍ ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍສັນຊາດລາວ.

ໝວດທີ 3

ການເບິ່ງແຍງລົງງານເດັກ

ມາດຕາ 22. ການໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນແກ່ເດັກ

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປຶກຄອງ, ສະມາຊີກອື່ນໃນຄອບຄົວ, ຍາດພື້ນອງ, ສັງຄົມ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງໃຫ້ຄວາມອົບອຸ່ນແກ່ເດັກ ດ້ວຍຄວາມໃກ້ຊີດ, ຮັກແຍງ, ໃຫ້ຄຳປຶກສາຫາລື, ສຶກສາອົບຮົມ, ຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ອື່ນໆ ເພື່ອພັດທະນາທາງດ້ານຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ມັນສະໜອງຂອງເດັກ.

ພໍ່ ແລະ ແມ່ທີ່ຢ່າຮ້າງກັນ ຕ້ອງຮັກສາສາຍສໍາພັນກັບລູກ ໂດຍສະເພາະເດັກທີ່ຢ້າງບໍ່ທັນບັນລຸນິຕີ ພາວະ.

ມາດຕາ 23. ຜູ້ປົກຄອງເດັກ

ເດັກທີ່ຂາດພໍ່ແມ່ ມີສິດໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍ່ງລົງດູຈາກຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 43 ຫາ 46 ຂອງກົດໝາຍຄອບຄົວ.

ມາດຕາ 24. ພັນທະຂອງພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງໃນການເບິ່ງແຍ່ງລົງດູ

ພໍ່ແມ່ ມີພັນທະຮ່ວມກັນໃນການເບິ່ງແຍ່ງລົງດູລູກ ໂດຍບໍ່ຂຶ້ນກັບສະພາບການເປັນຜົວເມັຍກັນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 35 ຂອງກົດໝາຍຄອບຄົວ.

ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ຕ້ອງມີພັນທະ ສ້າງ ແລະ ສະໜອງເງື່ອນໄຂທີ່ດີໃຫ້ແກ່ເດັກ ເພື່ອໃຫ້ເດັກມີສຸຂະພາບແຂງແຮງ, ມີການພັດທະນາ ແລະ ມີອະນາຄົດທີ່ດີ. ຖ້າວ່າ ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ປະສົບບັນຫາໃນການລົງດູເດັກ ແລະ ບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂບັນຫາດ້ວຍຕົນເອງໄດ້ ກໍສາມາດຂໍ້ຕຳປິກສາ ແລະ ການຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກອົງການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 25. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດໃນການລົງດູເດັກ

ລັດ ຮັບຜິດຊອບເບິ່ງແຍ່ງລົງດູເດັກ ຂຶ້ງບໍ່ມີພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງລົງດູ ຫລື ພໍ່ແມ່ປະທຶນ ດ້ວຍການສ້າງ ແລະ ຂະຫຍາຍສູນເດັກກຳພ້າ, ໂຮງຮຽນກິນນອນ ແລະ ອື່ນໆ.

ພາກທີ III

ການພັດທະນາເດັກ

ໝວດທີ 1

ການສຶກສາສຳລັບເດັກ

ມາດຕາ 26. ການສົ່ງເສີມການສຶກສາໃຫ້ແກ່ເດັກ

ລັດ ມີນະໂຍບາຍສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບການສຶກສາ ດ້ວຍການຂະຫຍາຍໂຮງຮຽນສາມັນສຶກສາ, ອາຊີວະສຶກສາ, ວິຊາຊີບ, ສູນຝຶກສິມີແຮງງານທາງພາກລັດ ແລະ ເອກະຊົນ, ສະໜອງດູ, ບຶ້ມຕຳລາຮຽນ, ອຸປະກອນການຮຽນ, ການສອນ ໃຫ້ນັບມື້ນັບພຽງພໍ ເພື່ອພັດທະນາເດັກໃຫ້ມີຄວາມຮູ້, ຄວາມສາມາດ, ອຸນສົມບັດ, ພອນສະຫວັນ ແນໃສ່ໃຫ້ເດັກເປັນຜູ້ສືບທອດພາລະກິດປິກປັກຮັກສາ ແລະ ພັດທະນາປະເທດຊາດຢ່າງມີປະສິດທິພາບ.

ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ແລະ ການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ ມີພັນທະສົ່ງເສີມ ແລະ ສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກໄດ້ເຂົ້າໂຮງຮຽນ ແລະ ແກ້ໄຂອຸປະສົກຂັດຂວາງເດັກໃນການໄດ້ຮັບການສຶກສາ.

ມາດຕາ 27. ໂຮງຮຽນເພື່ອນເດັກ

ລັດ ມິນະໄໂຍບາຍ ສ້າງໂຮງຮຽນເພື່ອນເດັກ ຊຶ່ງເປັນທີ່ນີ້ມີມ ແລະດູດດຶງເດັກ ໃຫ້ມັກການຮ່າຮຽນ. ໂຮງຮຽນເພື່ອນເດັກ ເປັນບ່ອນສ້າງສະພາບແວດລ້ອມທີ່ດີໃຫ້ແກ່ການຮ່າຮຽນ, ການສຶກສາຄົ້ນຄວ້າ ສຳລັບເດັກ, ໄດ້ຮັບການເອົາໃຈໃສ່, ປຶກສາຫາລື, ຊ່ວຍເຫຼືອຈາກຜູ້, ມີຄວາມຮັກແນງສາມັກຄືລະຫວ່າງນັກຮຽນ ດ້ວຍກັນ, ປຶກປ້ອງເດັກ ຈາກການໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງ, ການລົງໂຫດທາງຮ່າງກາຍ ຫລື ໃຊ້ຄຳເວົ້າ ຫລື ການກະທຳທີ່ບໍ່ເໝາະສົມ ຊຶ່ງເປັນການແຕະຕ້ອງເຖິງກຸງດສັກສືຂອງເດັກ, ປາສະຈາກການຈຳແນກ ຫລື ການລຳອຸງ ແລະການເຮັດວຽກ ຫລື ອອກແຮງງານເກີນຂອບເຂດ.

ມາດຕາ 28. ການສົ່ງເສີມເດັກທີ່ມີພອນສະຫວັນ

ລັດ, ສັງຄົມ ແລະຄອບຄົວ ຕ້ອງສົ່ງເສີມເດັກທີ່ມີພອນສະຫວັນ ດ້ວຍການສ້າງເງື່ອນໄຂອັນສະດວກ ໃຫ້ເດັກໄດ້ໃຊ້ຄວາມສາມາດ ທາງດ້ານພອນສະຫວັນຂອງຕົນຢ່າງເຕັມສ່ວນ ໄປຄູງຄູ່ກັບການສຶກສາ ທີ່ວໄປ.

ມາດຕາ 29. ການສຶກສາສຳລັບເດັກທີ່ດ້ວຍໂອກາດ

ລັດ ມິນະໄໂຍບາຍກ່ຽວກັບການຮຽນ ໂດຍບໍ່ເສັຍຄ່າ, ສະໜອງການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານວັດຖຸທີ່ຈຳເປັນ ແລະຍົກເວັ້ນຄ່າທຳນຽມຕ່າງໆໃຫ້ແກ່ເດັກທີ່ດ້ວຍໂອກາດ, ເດັກທີ່ຢູ່ເຂດທ່າງໄກສອກຫລືກ ແລະເດັກທີ່ມາຈາກຄອບຄົວທຸກຍາກ. ການສຶກສາສຳລັບເດັກລັງກ່າວຍ່າງໜັ້ອຍ ໃຫ້ໄດ້ຮຽນຈົບຊັ້ນປະຖົມ ແລະຟິກ ອົບຮົມວິຊາຊີບ.

ມາດຕາ 30. ການສຶກສາສຳລັບເດັກພິການ

ເດັກພິການ ມີສິດໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະການຟິກອົບຮົມວິຊາຊີບ ໂດຍປາສະຈາກການຈຳແນກ ໂດຍຜ່ານນະໄໂຍບາຍການສຶກສາ ສຳລັບໝົດທຸກຄົມ.

ລັດ ສົ່ງເສີມ ແລະສ້າງເງື່ອນໄຂໃຫ້ເດັກພິການໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ພາກເອກະຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງສັງຄົມ, ອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆ ຫ້າງພາຍໃນ ແລະຕ່າງປະເທດ ຊ່ວຍເຫຼືອການສຶກສາ ສຳລັບເດັກພິການ.

ມາດຕາ 31. ການສຶກສາສຳລັບເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກໂຮກເອດ ຫຼື ເຊື້ອເອສໄອວີ

ລັດ ສ້າງເງື່ອນໄຂສຳລັບເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທິບຈາກ ໂຮກເອດ ຫຼື ເຊື້ອ ເອສໄອວີ ໃຫ້ໄດ້ຮັບການສຶກສາ ແລະ ເຂົ້າຮ່ວມກິດຈະກຳຕ່າງໆໃນໂຮງຮຽນ ໂດຍບໍ່ມີການຈຳແນກ.

ຫ້າມເປີດເຜີຍການເປັນໂຮກເອດ ຫລື ການຕິດເຊື້ອເອສໄອວີ ຂອງເດັກ.

ໝວດທີ 2

ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກ

ມາດຕາ 32. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກໃນກົດຈະກຳຕ່າງໆ

ເດັກຫຼຸກຄົມ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນກົດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ເປັນການພັດທະນາທາງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ ແລະ ມັນສະໜອງ ເຊັ່ນ: ກົດຈະກຳທາງດ້ານການສຶກສາ, ວັດທະນະທຳ-ສັງຄົມ, ສິນລະປະ ວັນນະຄະດີ, ກິລາກາ ຍະກຳ ແລະ ການມ່ວນຊື່ນຂອງເດັກ ຢູ່ໃນຊຸມຊົນ.

ໂຮງຮຽນ, ອົງການປົກຄອງທ້ອງຖິ່ນ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບໃນການວາງແຜນ ແລະ ຈັດສະຖານທີ່ ສຳລັບກົດຈະກຳ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນວັກເທິງນີ້.

ມາດຕາ 33. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກໃນການປະດິດສ້າງ

ລັດ ມີນະໂຍບາຍສິ່ງເສີມເດັກຫຼຸກຄົມ ໃຫ້ມີການປະດິດສ້າງ ດ້ວຍການສະແດງຜົນງານການປະດິດສ້າງສິ່ງຕ່າງໆຂອງຕົນ ທີ່ເປັນປະໂຫຍດ ແລະ ເປັນແບບຢ່າງອັນດີໃຫ້ແກ່ເດັກຜູ້ອື່ນ, ສະເໜີຄຳຄິດຄຳເຫັນ ແລະ ມີສ່ວນຮ່ວມໃນສັງຄົມ ໃນການສະແດງຄວາມສາມາດຂອງຕົນອອກດ້ວຍຮູບການຕ່າງໆ.

ມາດຕາ 34. ການມີສ່ວນຮ່ວມຂອງເດັກໃນການຕົກລົງບັນຫາ

ເດັກຫຼຸກຄົມ ມີສິດຄົ້ນຄວ້າປະກອບຄຳເຫັນໃນການຕົກລົງບັນຫາຕ່າງໆ ທີ່ຍີກຂຶ້ນມາພິຈາລະນາ ເປັນຕົ້ນ ບັນຫາທີ່ພົວພັນກັບອະນາຄົດ ແລະ ຊາຕາກຳຂອງຕົນ. ບຸກຄົມ ແລະ ການຈັດຕັ້ງທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງອຳນວຍຄວາມສະດວກ ໃຫ້ແກ່ການປະກອບຄຳເຫັນ ແລະ ພິຈາລະນາຄຳເຫັນດັ່ງກ່າວ ບົນພື້ນຖານການຂໍ້າຊາຕາມອາຍຸ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການຈຳແນວກຄວາມຖືກຜິດ.

ພາກທີ IV

ການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ໝວດທີ 1

ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງລັດ ໃນການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ມາດຕາ 35. ນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ລັດ ມີນະໂຍບາຍສະກັດກັນ ແລະ ຕ້ານການທາລຸນ, ການຊູດຮີດເດັກ ດ້ວຍການອອກມາດຕະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ ທີ່ມີຄວາມສິ່ງຕໍ່ການທາລຸນ ຫລື ການຊູດຮີດ ໂດຍມອບໃຫ້ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະໜັດລົງທຶນສັງຄົມ ເປັນເຈົ້າການ ໂດຍປະສານສົມທີບກັບພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ເຊັ່ນ:

ສາທາລະນະສຸກ, ສຶກສາ, ຍຸຕິທຳ, ການຕ່າງປະເທດ, ປ້ອງກັນຄວາມສະຫງົບ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະຫວັດດີການສັງຄົມ ວາງລະບູບການ ແລະ ອອກຄຳແນະນຳ ກ່ຽວກັບ ການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ, ສ້າງຕັ້ງຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ ເພື່ອຈັດຕັ້ງ ປະຕິບັດ ລວມທັງຕິດຕາມ, ກວດກາ, ຊຸກຍູ້ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດດັ່ງກ່າວ.

ມາດຕາ 36. ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ ຂອງຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ຮັບລາຍງານ, ຊອກຮູ້ ແລະ ນຳໃຊ້ມາດຕະການອັນຮືບດ່ວນ ເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ຕີກຸ່ມີຄວາມສົ່ງ ແລະ ເດັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດ;
2. ສ້າງເງື່ອນໄຂ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ຄອບຄົວຂອງເດັກ ທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດ ແລະ ຄອບຄົວທີ່ມີເດັກຕີກຸ່ມີສະພາບຄວາມສົ່ງ ເພື່ອໃຫ້ຄອບຄົວສາມາດແກ້ໄຂ ບັນຫາດ້ວຍຕົນເອງຢ່າງຖືກຕ້ອງ;
3. ແນະນຳ, ຕິດຕາມ, ກວດກາຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບການເບິ່ງແຍ່ງດູແລ, ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກຂອງບັນດາສູນ ຫລື ສະຖານທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.
4. ເກັບກຳສະຖິຕິ ກ່ຽວກັບເດັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດ ແລະ ເດັກທີ່ຕີກຸ່ມີຄວາມສົ່ງ ໃນຂອບເຂດຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ, ສະຫຼຸບສັງລວມການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດວຽກງານຂອງ ຕົນ ເພື່ອລາຍງານໃຫ້ຂັ້ນເທິງຊາບ ຢ່າງເປັນປົກກະຕິ.

ມາດຕາ 37. ນະໂຍບາຍ ກ່ຽວກັບການສ້າງຄອບຄົວໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ

ລັດ ສົ່ງເສີມໃຫ້ຄອບຄົວສ້າງຄວາມເຂັ້ມແຂງດ້ວຍຕົນເອງ ແລະ ມີຄວາມສາມັກຄືຮັກແງງ, ໃຫ້ການຂ່ວຍເຫຼືອແກ່ໜ່ຳແມ່ ໃນການປະຕິບັດພັນຫະເບິ່ງແຍ່ງລົງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມລູກ, ກຳນົດຄອບຄົວ ແລະ ເດັກ ທີ່ມີຄວາມອ່ອນແອ ຫລື ຢູ່ໃນຄວາມສົ່ງສູງ ເພື່ອປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອ.

ການສ້າງຄອບຄົວໃຫ້ເຂັ້ມແຂງ ມີເນື້ອໃນດັ່ງນີ້ :

1. ໃຫ້ຄວາມຂ່ວຍເຫຼືອແກ່ໜ່ຳແມ່ ເພື່ອສ້າງຄວາມສາມາດໃນການປະຕິບັດພັນຫະ ເບິ່ງແຍ່ງລົງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມເດັກ, ຕອບສະໜອງຄວາມຢູ່ດີກິນດີ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດສູງສຸດ ຂອງລູກ, ຂອງຄອບຄົວ, ສ້າງຄວາມສາມັກຄືພາຍໃນຄອບຄົວ;
2. ສະກັດກັ້ນ ຜົນກະທົບຈາກພາຍນອກຕໍ່ຄອບຄົວ ແລະ ເດັກ, ໃຫ້ຄຳແນະນຳ, ຄຳປິກສາ ແລະ ການຂ່ວຍເຫຼືອທີ່ເນົາສົມແກ່ຄອບຄົວ ແລະ ເດັກທີ່ລັບໜ້າ;
3. ສ້າງຄວາມຮັບຮູ້ຂອງມວນຊົນກ່ຽວກັບໄພອັນຕະລາຍ ແລະ ຜົນສະຫຼຸບອັນອັນບໍ່ດີຂອງການທາລຸນ ແລະ ການຊຸດຮັດເດັກ.

ໝວດທີ 2

ການປຶກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອດັກທີ່ຕ້ອງການການປຶກປ້ອງພິເສດ

ມາດຕາ 38. ການລາຍງານ

ເພື່ອເນັບກຳສະພາບການຕ່າງໆທີ່ເກີດຂຶ້ນໃນຊຸມຊົນຂອງເດັກ ແລະ ໃນສົງຄົມ, ຂອງກາຫາສາເຫດທີ່ພາໃຫ້ເດັກຕິກເປັນບຸກຄົມ ທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດຢ່າງທົ່ວເຖິງນັ້ນ ຕ້ອງສ້າງຕາໜ່າງປົກປ້ອງເດັກຢ່າງກວ້າງຂວາງ ພາຍໃຕ້ການຊັ້ນໃຈຂອງຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ.

ຕາຫນ່າງດັ່ງກ່າວ ມີຫນ້າທີ່ຕົນຕຳດັ່ງນີ້:

ນອກຈາກນີ້ ບຸກຄົນ ແລະການຈັດຕັ້ງ ທາກໄດ້ຮູ້, ໄດ້ເຫັນກ່ຽວກັບເຫດການ ຫຼືພາໃຫ້ເດັກຕົກຢູ່ໃນຄວາມສ່ຽງ ຫຼືຈະພາໃຫ້ມີການປົກປ້ອງພິເສດ ຫລື ເດັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດນີ້ນ ຕ້ອງແຈ້ງ ຫລື ລາຍງານເຫດການ ໃຫ້ຄະນະກຳດຳມະການປົກປ້ອງ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ ໂດຍດ່ວນ ຫລື ໃຫ້ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຖ້າທາກເຫັນວ່າເປັນການກະທຳຜິດທາງອາຍາ.

ມາດຕາ 39. ການກຳນົດວິທີການປຶກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ພາຍຫລັງໄດ້ພືບເຫັນ ຫລື ຮັບລາຍງານວ່າ ມີເດັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດແລ້ວ ຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ ຕ້ອງພິຈາລະນາຄົນຄວ້າ ເພື່ອວາງແຜນການ, ກຳນົດຮູບການ ແລະ ວິທີການຂ່ວຍເຫຼືອທີ່ຈໍາເປັນແກ່ເດັກ ໂດຍອີງໃສ່ຄຳຄືດຄຳເຫັນ, ອາຍຸ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກ ໃນການຈໍາແນກຄວາມຖືກຜິດ.

ມາດຕາ 40. ມາດຕະການປຶກປ້ອງຮັບດ່ວນ

ເມື່ອໄດ້ພິບເຫັນ ຫລື ຮັບລາຍງານວ່າ ມີເຕັກທີ່ຕ້ອງການການປົກປ້ອງພິເສດ ເພື່ອນຳເອົາເດັກ
ອອກຈາກໄພອັນຕະລາຍນີ້ ຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການປົກ
ປ້ອງຮັບດ່ວນ ດັ່ງນີ້:

1. กວດກາສະຖານທີ່ ຫ້າສົງໄສວ່າມີເດັກທີ່ຕ້ອງການການປິກປ້ອງພື້ນ;
 2. ເອົາເດັກອອກຈາກການຄຸ້ມຄອງຂອງພໍ່ແມ່ ຫລື ຜັບປິກຄອງ ແລ້ວນຳເອົາເດັກໄປໄວ້ໃນສະຖານທີ່ປອດໄພຊື່ວຄາວ ຫຼື ສນຮັບຕ້ອນເດັກ ຖ້າພໍ່ແມ່ ຫລື ຜັບປິກຄອງນັ້ນ ຫາກມີບັນຫາ;

3. ໃນກໍລະນີທີ່ເອົາເດັກມາຈາກສະຖານທີ່ອື່ນ ຕອງມອບເດັກໃຫ້ແກ່ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ເບິ່ງ ແຍ້ງດູແລ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງນີ້ນັ້ນ ທາກມີຢັນຫາ.

ມາດຕາ 41. ຂັ້ນຕອນດຳເນີນການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ

ໂດຍອີງໄສ່ເຖິ່ນໄຂສະພາບແວດລ້ອມຂອງເດັກແຕ່ລະຄົມ ຄະນະກຳມະການປຶກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ ຕ້ອງດໍາເນີນຕາມຂັ້ນຕອນ ດັ່ງນີ້:

1. ເອົາເຂົ້າສູນຮັບຕ້ອມເດັກ;
 2. ໃຫ້ຄໍາປຶກສາ, ຮັກສາສຸຂະພາບ, ສຶກສາທຳກຽນ, ຜົກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ໃຫ້ການບໍລິການອື່ນໆທີ່ຈໍາເປັນ ເພື່ອຊ່ວຍພື້ນຝົດສະພາບທາງດ້ານຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈຂອງເດັກ ໃຫ້ສາມາດກັບເຂົ້າສູ່ສັງຄົມຄືນໃໝ່;
 3. ຊອກຫາພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ແລະ ສົ່ງເດັກຄືນໃຫ້ແກ່ຄອບຄົວ;
 4. ໃຫ້ຄວາມຊ່ວຍເຫຼືອ ແລະ ຄໍາແນະນຳທີ່ແກ່ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງເດັກ ປະຕິບັດພັນທະລົງດູ ແລະ ສຶກສາອົບຮົມລູກໃຫ້ດີ, ຊ່ວຍເຫຼືອໃນການສ້າງລາຍໄດ້, ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານການເງິນ ແລະ ອື່ນໆທີ່ຈໍາເປັນ;
 5. ຕິດຕາມ ແລະ ຢົງມຢາມເຮືອນທີ່ເດັກອາໄສຢູ່ເປັນປະຈຳ ເພື່ອກວດກາຄຸນນະພາບຂອງການເບິ່ງແຍງລົງດູເດັກຂອງພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ.

ມາດຕາ 42. ທາງເລືອກ ສໍາລັບການເບິ່ງແຍງລູງຄູເດັກ

ການເບີ່ງແຍງລົງດູເດັກ ມີຫລາຍຫາງເລືອກ, ການພິຈາລະນາກ່ຽວກັບການນຳໃຊ້ຫາງເລືອກນີ້ມີ
ຕ້ອງອີງໃສ່ເຖິ່ງໂນໄຂ ດັ່ງນີ້:

1. ຜົມປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ ຕ້ອງຖືເປັນປັດໃຈຕົ້ນຕໍ່ໃນການພິຈາລະນາ;
 2. ຜູ້ປົກຄອງທີ່ຖືກແຕ່ງຕັ້ງ ຕ້ອງມາຈາກສະມາຊີກພາຍໃນຄອບຄົວ ຫລື ຍາດໄກ້ຊືດ ທີ່ຢູ່ໄກ້ກັບເດັກ ເວັ້ນເສຍແຕ່ຫາກຂັດກັບຜົມປະໂຫຍດສູງສຸດຂອງເດັກ;
 3. ຄວາມຈຳເປັນໃນການປົກປັກຮັກສາວັດທະນະທຳ, ພາສາ, ສາສະໜາ ແລະ ເຊື້ອຊາດຂອງເດັກ;
 4. ການຄຸ້ມຄອງເດັກຢູ່ສະຖານທີ່ເບິ່ງແຍງລົງງວດເດັກເຊັ່ນ: ສູນເດັກກຳພ້າ, ໂຮງຮຽນກົມນອນ ຫລື ສະຖາບັນອື່ນໆນັ້ນ ຕ້ອງຖືເປັນທາງເລືອກສຸດຫ້າຍ;
 5. ຄຳເຫັນຂອງເດັກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ບົນພື້ນຖານການຂໍ້ງຊາ ຕີລາຄາລະດັບອາຍຸ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ;
 6. ເດັກທີ່ໄດ້ຮັບຜົນກະທົບຈາກໄວ້ກອອດ ຫລື ເຊື້ອເອສໄອວີ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍງລົງງວດ ຈາກຄອບຄົວ, ບໍ່ຄວນແຍກເດັກອອກຢູ່ໂດດດຸງຈາກເດັກຜູ້ອື່ນ ແລະ ສັງຄົມ.

ມາດຕາ 43. ກວດກາຄືນ ຫາງເລືອກ

ຄະນະກໍາມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ, ອົງການປົກຄອງບ້ານ ຕ້ອງຕິດຕາມ ແລະ ກວດກາຄືນການປະຕິບັດຫາງເລືອກ ທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນມາດຕາ 42 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ເພື່ອຮັບປະກັນໃຫ້ເດັກໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຫາງເລືອກຢ່າງເຕັມສ່ວນ, ໄດ້ຮັບການເບິ່ງແຍ້ງລົງງຽດ ແລະ ປົກປ້ອງຢ່າງຍຸງຍົ່ງ.

ສູນ ຫລື ສະຖານທີ່ ທີ່ຮັບເດັກເຂົ້າມາເບິ່ງແຍ້ງລົງງຽດ ຕ້ອງຕິດຕາມ, ກວດກາຄືນ ການປະຕິບັດວຽກງານຂອງຕົນຢ່າສະເໜີ ເພື່ອຮັບປະກັບໃຫ້ເດັກກັບຄືນສູ່ສັງຄົມຢ່າງມີປະສິດທິຜົນໂດຍໄວ.

ໝວດທີ 3

ການສໍາພາດເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ເປັນພະຍານ

ມາດຕາ 44. ສິດຂອງເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ເປັນພະຍານ

ເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ແລະ ເປັນພະຍານໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບການເຄົາລົບຫາງດ້ານກຽດສັກສີ ແລະ ຄຸນຄ່າຂອງມະນຸດ;
2. ອອກຄໍາເຫັນ ຂໍ້ຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ບົນພື້ນຖານການຂໍ້າຊາລະດັບອາຍຸ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ;
3. ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຈາກພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກປ້ອງ ຫລື ຜູ້ປົກປ້ອງຫາງກົດໝາຍໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດອັນຊອບທຳຂອງເດັກ;
4. ໄດ້ຮັບການຮັກສາຄວາມລັບ;
5. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກການບັງຄັບ, ຂຶ່ມຂູ້ ຫລື ອັນຕະລາຍທຸກຮູບແບບ ລວມທັງສະມາຊຸກຄອບຄົວຂອງຕົນ;
6. ໄດ້ຮັບສິດອື່ນໆ ຕາມທີ່ໄດ້ກໍານົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ ວ່າດ້ວຍການພັດທະນາ ແລະ ປົກປ້ອງແມ່ຍົງ ແລະ ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ.

ມາດຕາ 45. ການສໍາພາດເດັກ

ຄະດີ ທີ່ມີເດັກເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫລື ເປັນພະຍານ ຕ້ອງແມ່ນເຈົ້າໜ້າທີ່ ຂອງອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການຝຶກອົບຮົມສະເພາະເປັນຜູ້ສໍາພາດ ໂດຍປະສານສົມທິບກັບນັກສົງຄົມສົງເຄາະ.

ໃນການສໍາພາດນີ້ນ ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ແລະ ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງປະຕິບັດດັ່ງນີ້:

1. ມີວິທີການທີ່ນັ້ນນວນ ແລະ ເປັນມິດຕໍ່ເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເຄາະຮ້າຍ ຫລື ເປັນພະຍານ;
2. ໃຫ້ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກປ້ອງ ຫລື ຜູ້ປົກປ້ອງ ເຂົ້າຮ່ວມກັບເດັກທຸກຄັ້ງ ໃນເວລາສໍາພາດ;
3. ໃຫ້ມີຫ້ອງສໍາພາດເດັກສະເພາະ ໂດຍປາສະຈາກການລົບກວມ;

4. ຖາມເດັກດ້ວຍຄຳເວົ້າທີ່ເຂົ້າໃຈງ່າຍ ແລະ ເໝາະສົມກັບອາຍ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກ ໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ;
5. ມີວິທີການທີ່ເໝາະສົມ ເພື່ອບໍ່ໃຫ້ເດັກມີການຕິດຕໍ່ພົວພັນ ກັບ ຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ຈຳເລີຍ ໃນໄລ ຍະເວລາທີ່ສຳພາດ.

ໝວດທີ 4

ການສະກັດກັນ ແລະ ການບໍ່ບັດ ພື້ນູ້ ເດັກຕິດສິ່ງເສບຕິດ

ມາດຕາ 46. ການສະກັດກັນການຕິດສິ່ງເສບຕິດ

ລັດ ມີນະໂໄຍບາຍ, ວາງລະບຽບກົດໝາຍ ສະກັດກັນການຕິດສິ່ງເສບຕິດ ເຊັ່ນ: ຢ່າເສບຕິດ, ເໜລີ້າ, ເບຍ, ຫລື ສິ່ງມື້ນເມົາອື່ນໆ ແລະ ຊຸກຍູ້ໃຫ້ສັງຄົມ ແລະ ຄອບຄົວເຂົ້າຮ່ວມຢ່າງຕັ້ງໜ້າ ໃນການສະກັດກັນດັ່ງ ກ່າວ ພ້ອມກັນນັ້ນ ກໍມີວິທີການສຶກສາອົບຮົມ, ອົກສູງຄວາມຮັບຮູ້ ແລະ ສະຕິກ່າງວັບຄວາມເປັນອັນຕະລາຍ ຂອງສິ່ງເສບຕິດ.

ມາດຕາ 47. ການບໍ່ບັດ ພື້ນູ້ເດັກຕິດສິ່ງເສບຕິດ

ລັດ ມີນະໂໄຍບາຍ, ສ້າງເງື່ອນໄຂ, ສິ່ງອຳນວຍ ແລະ ຈັດຕັ້ງປິ່ນປົວ, ບໍ່ບັດ, ພື້ນູ້ ແລະ ສຶກສາ ອົບຮົມເດັກຕິດສິ່ງເສບຕິດ ໄປຄູງຄູ່ກັບການຝຶກວິຊາຊີບໂດຍຊຸກຍູ້ໃຫ້ມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງສັງຄົມ, ໂຮງຮຽນ ແລະ ຄອບຄົວ.

ການປິ່ນປົວ ແລະ ຮັກສາເດັກຕິດສິ່ງເສບຕິດ ຢູ່ໂຮງໝໍ ຫລື ສູນບໍ່ບັດພື້ນູ້ນັ້ນ ໃຫ້ຖືວ່າເປັນ ທາງເລືອກສຸດທ້າຍ ແລະ ບໍ່ໃຫ້ເກີນກຳນົດເວລາທີ່ຈຳເປັນໃນການບໍ່ບັດ ແລະ ພື້ນູ້.

ການຮັບເດັກຕິດສິ່ງເສບຕິດ ເຂົ້າໃນສູນບໍ່ບັດ ພື້ນູ້ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມລະບຽບການຢ່າງເຂັ້ມງວດ ໂດຍໄດ້ຮັບອະນຸຍາດຈາກຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຂ່ວຍເຫຼືອເດັກ.

ໝວດທີ 5

ຂໍ້ຫ້າມ

ມາດຕາ 48. ຂໍ້ຫ້າມສໍາລັບເດັກ

ຂໍ້ຫ້າມພື້ນຖານສໍາລັບເດັກ ມີດັ່ງນີ້:

- ການເສບຢ່າເສບຕິດ, ການດື່ມເໜລີ້າ, ເບຍ, ການສູບຢາ ແລະ ສິ່ງເສບຕິດອື່ນໆ;
- ການບໍລິການຢູ່ຫ້ອງບັນເທິງ, ເຮືອນພັກ, ໂຮງແຮມ, ລ້ານກິນດື່ມ;
- ການໃຊ້ບໍລິການຢູ່ຫ້ອງບັນເທິງ, ເຮືອນພັກ, ໂຮງແຮມ, ລ້ານກິນດື່ມໃນທາງທີ່ບໍ່ຖືກຕອງ ເຊັ່ນ: ເພື່ອເສບຢ່າເສບຕິດ, ດື່ມສິ່ງມື້ນເມົາ;

- ការមើេសម្បសំគាលមិក, ធម្មាជាមព័រ;
 - ការអតិថិជនការងារខាងក្រោម-ការសន្និដ្ឋាន និងការបង្កើតក្រុងក្រុងខេត្ត;
 - ការអតិថិជនការងារខាងក្រោមខ្លួនទូទៅ;
 - ការអតិថិជនការងារខាងក្រោមខ្លួនទូទៅ;
 - ខ្លួនឯកសារការងារខាងក្រោមខ្លួនទូទៅ.

ມາດຕາ 49. ຂໍ້ຂ້າມສຳລັບພໍ່ແມ່, ຜົປິກຄອງ ແລະ ບຸກຄົນອື່ນ

ຂ្នុងការសម្រេចការណ៍របស់ខ្លួន និងការរៀបចំការងារជាមុន

ພາກທີ V

សមាជិក 1

ເດືອນການທຳຜິດກົດໝາຍ

ມາດຕາ 50. ເດັກທີ່ບໍ່ຫັນເຖິງກະສານອາຍ໌ທາງອາຍາ

ເດືອກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບຫັ້າ ປີ ໄນເວລາກະທຳຜິດ ຈະບໍ່ຖືວ່າເປັນຜູ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 7 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 51. ສິດຂອງເດັກກະທຳຜິດກົດໝາຍ

ໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກຫາ ຫລື ເປັນຈຳເລີຍ ມີສິດດັ່ງນີ້:

1. ໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ນອກຂະບວນການຢູ່ຕິທຳ ໃນກໍລະນີທີ່ການກະທຳນັ້ນທາກບໍ່ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງ;
2. ໄດ້ຮັບຊາບຂໍ້ກ່າວຫາ ແລະ ສິດໃນການຕໍ່ສູ້ຄະດີ;
3. ໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອຫາງດ້ານກົດໝາຍຈາກທະນາຍຄວາມ ຫລື ຜູ້ປຶກປ້ອງທີ່ຖືກຕ້ອງຕາມກົດໝາຍ ແລະ ມີພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປຶກຄອງ ເຊົ້າຮ່ວມໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີອາຍາ;
4. ໄດ້ຮັບການປະຕິບັດຢ່າງເໝາະສົມ ໂດຍບໍ່ມີການນາບຊູ່, ບັງຄັບ ແລະການໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ຫຍາບຊັ້າ ໃນທຸກຂັ້ນຕອນຂອງການດຳເນີນຄະດີອາຍາ;
5. ໄດ້ຮັບການປຶກປ້ອງ ແລະ ອຸ່ມຄອງຄວາມປອດໄພ ຈາກເຈົ້າໜ້າທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ;
6. ໄດ້ຮັບການປຶກປ້ອງຫາງດ້ານຄວາມລັບ ໃນການດຳເນີນຄະດີ ເປັນຕົ້ນ ກ່ຽວກັບປະຫວັດ ແລະ ຂຶ້ມູນສ່ວນຕົວ;
7. ໄດ້ຮັບສິດອື່ນຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍຕ່າງໆ.

ໝວດທີ 2

ການແກ້ໄຂຄະດີເດັກໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານຕັດສິນ

ມາດຕາ 52. ການກະທຳຜິດຂອງເດັກທີ່ບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານ

ການກະທຳຜິດຂອງເດັກທີ່ບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານຕັດສິນ ແມ່ນການກະທຳຜິດໃນສະຖານ ລະຫຸ້ໂທດ ແລະ ໂທສານຸໂທດ ທີ່ບໍ່ເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຊຶ່ງກົດໝາຍກຳນົດໂທດຕັດອິດສະລະພາບຕໍ່ກວ່າ ສາມ ປີລົງມາ.

ມາດຕາ 53. ອົງການທີ່ມີສິດແກ້ໄຂ

ອົງການທີ່ມີສິດແກ້ໄຂຄະດີອາຍາຂອງເດັກ ທີ່ບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານຕັດສິນ ມີດັ່ງນີ້ :

1. ພ່ວຍໄວ່ເກົ່າຍຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ ;
2. ຫ້ອງການຢູ່ຕິທຳມີອັງ, ເທດສະບານ;
3. ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ;
4. ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ບໍ່ທັນໄດ້ສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍໄວ່ເກົ່າຍຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ ໃຫ້ໜ່ວຍໄວ່ເກົ່າຍຂັ້ນແຍ່ງຂັ້ນບ້ານ ເປັນຜູ້ຮັບຜິດຊອບ.

ມາດຕາ 54. ວິທີແກ້ໄຂຄະດີໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານ

ການແກ້ໄຂຄະດີເດັກໂດຍບໍ່ສົ່ງໃຫ້ສານຕັດສິນ ສາມາດນຳໃຊ້ວິທີການດັ່ງນີ້ :

1. ຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມເດັກກະທຳຜິດ;
2. ໃຫ້ເດັກໄປຂໍອະໄພນຳຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ ດ້ວຍວິທີການອັນເໝາະສົມ;
3. ໄກ່ເກົ່າລະຫວ່າງເດັກກະທຳຜິດ ແລະ ຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ;
4. ໃຊ້ແຫນຄ່າເສັຍຫາຍທີ່ເກີດຈາກການກະທຳຜິດຂອງເດັກໂດຍໜໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ;
5. ເຮັດວຽກໃຫ້ສັງຄົມຕາມຄວາມສາມາດ ແລະ ເໝາະສົມກັບອາຍຸຂອງເດັກ.

ໝວດທີ 3

ການໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກ

ມາດຕາ 55. ສົດ ແລະ ບັນຫຼາຍໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ

ໃນກໍາລະນີທີ່ບໍ່ສົ່ງຄະດີໃຫ້ສານຕັດສິນ ບໍ່ໄວ້ໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ ມີສົດ ແລະ ບັນຫຼາຍຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ຕັກເຕືອນ, ສຶກສາອົບຮົມ ເດັກກະທຳຜິດ;
2. ໄກ່ເກົ່າຄະດີແພ່ງທີ່ພົວພັນກັບເດັກ;
3. ໄກ່ເກົ່າຄະດີອາຍາທີ່ເດັກເປັນຜູ້ຖືກທຳຜິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 52 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
4. ຕິດຕາມຊຸກຍຸການໃຊ້ແຫນຄ່າເສັຍຫາຍ;
5. ຕິດຕາມເດັກກະທຳຜິດ ລວມທັງເດັກທີ່ປະຕິບັດໂທດແລ້ວ.

ມາດຕາ 56. ສົດ ແລະ ບັນຫຼາຍໃຫ້ໜ້າການຍຸຕິທຳເມືອງ, ເຫດສະບານ ໃນການໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກ

ໜ້າການຍຸຕິທຳເມືອງ, ເຫດສະບານ ມີສົດ ແລະ ບັນຫຼາຍໃນການສຶກສາອົບຮົມ, ປະນິປະນອມ ແລະ ໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກ ທີ່ສົ່ງມາຈາກບໍ່ໄວ້ໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ ເມື່ອງຈາກບໍ່ໄວ້ໄກ່ເກົ່າດັ່ງກ່າວບໍ່ສາມາດແກ້ໄຂໄດ້ຕາມມາດຕາ 55 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ ແລະ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 79 ແລະ 80 ຂອງກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ສາມາດຕິກລົງໄກ່ເກົ່າກັນໄດ້ ອຸ່ນຄວາມມີສົດໄປຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານ.

ມາດຕາ 57. ຫລັກການຂອງການໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກ

ໃນການໄກ່ເກົ່າຄະດີເດັກ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກການດັ່ງນີ້ :

1. ຕ້ອງມີຂໍ້ມູນ, ຫລັກຖານຮັດກຸມ, ບັນກແໜ້ນ ແລະ ເດັກກະທຳຜິດ ຮັບຮູ້ຕໍ່ການກະທຳຜິດຂອງຕົນ;
2. ຕ້ອງມີການເຂົ້າຮ່ວມຂອງເດັກກະທຳຜິດ, ໊ໝ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປົກຄອງ ທຸກຄ້າ;
3. ຜູ້ໄກ່ເກົ່າຕ້ອງວາງຕົວເປັນກາງ, ມີທ່າທິນີ້ມີນວນ ແລະ ຄຳນົງເຖິງຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ.

ໝວດທີ 4

ການສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກ

ມາດຕາ 58. ສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຂອງອີງການສືບສວນ-ສອບສວນໃນການດຳເນີນຄະດີເດັກ

ການສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກ ແມ່ນດຳເນີນໄດ້ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນຄະດີເດັກສະເພາະ.

ໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາຕໍ່ເດັກ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ນອກຈາກຈະຕ້ອງປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ແລ້ວ ຢັ້ງມີສິດ ແລະ ໜ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

1. ສະຫລຸບ ແລະ ສິ່ງຄະດີເດັກໄປຢັ້ງໜ່ວຍໄກ່ເກີ່ມຄະດີເດັກຂັ້ນບ້ານ ເພື່ອແກ້ໄຂ ຖ້າເຫັນວ່າ ເປັນການກະທຳຜິດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 52 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ໄກ່ເກີ່ມຄະດີເດັກຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນ ພາຍໃນ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ໄດ້ຮັບຄໍາຮອງຟ້ອງຈາກຄູ່ຄວາມ ໃນຄະດີທີ່ບໍ່ສາມາດໄກ່ເກີ່ມຢູ່ທີ່ອີງການຢຸດທຳເມືອງ, ເທດສະບານໄດ້. ໃນກໍລະນີທີ່ຕົນບໍ່ສາມາດໄກ່ເກີ່ມໄດ້ ກໍສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກ, ສະຫລຸບຄະດີ ສິ່ງໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ເພື່ອ ພິຈາລະນາສັ່ງຟ້ອງ;
3. ສືບສວນ-ສອບຖາມ ແລະ ສະຫລຸບຄະດີເດັກ ເພື່ອສິ່ງໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ພິຈາລະນາ ສັ່ງຟ້ອງ ໃນກໍລະນີທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຂຶ້ນໄປ;
4. ຕິດຕາມ, ກວດກາ, ແນະນຳ ແລະ ຄຸ້ມຄອງບັນຊີເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກຫາ ແລະ ນັກໂທດ ທີ່ຂຶ້ນກັບ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ.

ມາດຕາ 59. ຫລັກການຂອງການສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກ

ໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາຕໍ່ເດັກ ອີງການສືບສວນ-ສອບສວນ ຕ້ອງນຳໃຊ້ມາດຕະການສືບສວນ-ສອບສວນ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກການ ດັ່ງນີ້:

1. ການສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກກະທຳຜິດ ຕ້ອງດຳເນີນໄປຢ່າງນິ້ມນວນ ແລະ ໝາຍສົມຕໍ່ເດັກ ໄດ້ອີງຕາມໄວອາຍ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກ ໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ;
2. ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ປົກປ້ອງອື່ນ ຕ້ອງເຂົ້າຮ່ວມຕະຫລອດການສືບສວນ-ສອບຖາມ ແລະ ການເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງເດັກ. ພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຜູ້ປົກປ້ອງ ບໍ່ສິດໃຫ້ການແກນເດັກ ແຕ່ມີສິດສະເໜີບັນຫາທີ່ຕົນເຫັນວ່າບໍ່ເໝາະສົມ;
3. ການເອົາຄໍາໃຫ້ການຂອງເດັກ ຕ້ອງດຳເນີນຢູ່ໃນທີ່ອີງສະເພາະ ດ້ວຍວິທີການເປີດເຜີຍ ໄດ້ ປາສະຈາກການບັງຄັບ ຫລື ນາບຊູ່ເດັກ, ຫລື ກລູງການໃຊ້ຄໍາເວົ້າທີ່ເປັນການແຕະຕ້ອງເຖິງ ກົງດສັກສີ ແລະ ຈິດໃຈຂອງເດັກ;
4. ການ ສືບສວນ-ສອບຖາມເດັກແຕ່ລະຄົ້ງ ບໍ່ໃຫ້ໃຊ້ເວລາເກີນເກົ້າສືບນາທີ;

5. ການສືບສວນ-ສອບຖາມໃນຄະດີເຕັກ ຕ້ອງໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນ ສາມສືບວັນ ແລະ ສາມາດຕໍ່ໄດ້ເທິ່ງລະສາມສືບວັນ ໂດຍການຕົກລົງຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນ.

ឧបតម្យ 5

ມາດຕາ 60. ມາດຕະການສະກັດກົ້ນຕໍ່ເດັກ

ມາດຕະການສະກັດກັນຕໍ່ເຕັກ ແມ່ນມາດຕະການທີ່ໄປ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 59 ຂອງ
ກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ຄື:

1. ການພາຕົວ;
 2. ການກັກຕົວ;
 3. ການຈັບຕົວ;
 4. ການກັກຂ້າງພາງ;
 5. ການປ່ອຍຕົວພາງ.

ມາດຕາ 61. ການພາຕົວເດັກ

ໃນກໍລະນີທີ່ຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ, ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສາມ ໄດ້ຮຽກຕົວເດັກເຖິງ ສາມຄັ້ງແລ້ວ ແຕ່ກໍຍັງບໍ່ມາໄດ້ຍື່ມີເຫດຜົນ ເດັກກຳຈະຖືກພາຕົວ ພ້ອມດ້ວຍໜໍ່ເມັ່ງ ຫລືຜູ້ປຶກຄອງ.

ມາດຕາ 62. ການກັບຕົວເດັກ

ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນ ເຕັກກຳຈະຖືກກັກຕົວບໍ່ເກີນ ສີສິບແປດຊື່ວໂມງ ຖ້າວ່າການກະທຳຜິດຂອງເຕັກນັ້ນ ຫາກເປັນອັນຕະລາຍຮ້າຍແຮງ ຂຶ້ງກົດໝາຍກຳນົດໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ສາມປີ ເຂັ້ມໄປ ແລະ ຕ້ອງມີຫລັກຖານໜັກແໜ້ນ.

ໃນກໍລະນີທີ່ຈໍາເປັນຕ້ອງໄດ້ກັກຕົວເຕັກ ເຈົ້າໜ້າທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ ຫລື ຂະນັກງານສອບສວນ
ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກການ ດັ່ງນີ້ :

1. ແຈງໃຫ້ເດັກຊາບກ່ຽວກັບເຫດຜົນຂອງການກັກຕົວ ແລະ ແນະນຳໃຫ້ເດັກຮູ້ກ່ຽວກັບສິດຂອງຜູ້ກ່ຽວຕາມກົດໝາຍ;
 2. ແຈງໃຫ້ພໍແມ່, ຜູ້ປີກຄອງເດັກ ຊາບໂດຍທັນທີ ພາຍຫລັງໄດ້ກັກຕົວເດັກ;
 3. ທ້າມໃຊ້ຄວາມຮຸນແຮງຫຼຸກຮູບແບບ, ການນາບຂູ້ດ້ວຍອາວຸດ ຫລື ດ້ວຍສິ່ງອື່ນ, ໃຊ້ຄຳເວົ້າທີ່ຫຍາບຂັ້າ, ໝຶ່ນປະໜາດ ຕໍ່ເດັກ;
 4. ຕ້ອງນຳສິ່ງເດັກໄປຫາແພດທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເພື່ອກວດສະພາບຮ່າງກາຍ ແລະ ຈິດໃຈ ຂອງເດັກຢ່າງລະຫຼງດ. ຜົນຂອງການກວດຕ້ອງຮັກສາໄວ້ເປັນຄວາມລັບ ເວັ້ນເສີຍແຕ່ມີຄຳສັ່ງຈາກພາກສ່ວນທີ່ມີສິດໝາຍທີ່ກ່ຽວຂ້ອງເທົ່ານັ້ນ;

5. ຕ້ອງຮັບປະກັນຄວາມປອດໄພແກ່ເດັກໃນເວລາຢູ່ໃນສະຖານທີ່ກັກຕົວ;
6. ເດັກທີ່ຖືກກັກຕົວ ຕ້ອງເອົາໄວ້ໃນສະຖານທີ່ກັກຕົວເດັກສະເພາະ ແລະແຍກອອກຈາກເພດຕ່າງກັນ.

ມາດຕາ 63. ການຈັບຕົວເດັກ

ການຈັບຕົວເດັກ ຕ້ອງມີຄຳສັ່ງເປັນລາຍລັກອັກສອນ ຈາກໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສາມເດັກ ເວັ້ນເສັຍແຕ່ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນການກະທຳຜິດເຊິ່ງໜ້າ ຫລື ຮິບດ່ວນ ແລະ ເປັນການກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງ.

ໄອຍະການປະຊາຊົນ ແລະ ສາມເດັກ ຈະອອກຄຳສັ່ງຈັບຕົວເດັກ ໃນກໍລະນີທີ່ເປັນມາດຕະການ ທາງເລືອກສຸດຫ້າຍເທົ່ານັ້ນ ຂຶ້ງຕ້ອງມີເງື່ອນໄຂຄົບຖ້ວນດັ່ງນີ້:

1. ຄົບອົງປະກອບການກະທຳຜິດທາງອາຍາ;
2. ເດັກທີ່ຖືກກ່າວຫາວ່າໄດ້ກະທຳຜິດທາງອາຍາຮ້າຍແຮງ ແລະ ກົດໝາຍກຳນົດໂຫດຕັດວິດສະລະພາບ ແຕ່ສາມປີຂຶ້ນໄປ;
3. ມີຫລັກຖານຮັດກຸມ ແລະ ໜັກແໜ້ນ;
4. ມີເຫດຜົນທີ່ເຊື່ອໄດ້ວ່າ ເດັກອາດຈະຫລົບໜີ, ທຳລາຍຫລັກຖານ ຫລື ຈະໄປກະທຳຜິດທີ່ຮ້າຍແຮງໃໝ່ອີກ, ໄປທຳຮ້າຍຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ, ພະຍານ ຫລື ຖືກຜູ້ອື່ນທຳຮ້າຍ.

ໃນການຈັບຕົວເດັກນັ້ນ ເຈົ້າໜັດທີ່ທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕ້ອງປະຕິບັດຕາມຫລັກການທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 62 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 64. ການກັກຂ້າງພາງເດັກ

ການກັກຂ້າງພາງເດັກ ຕ້ອງອີງໃສ່ເຫດຜົນ ແລະ ເງື່ອນໄຂດັ່ງນີ້:

1. ຕ້ອງມີຄຳສັ່ງເປັນລາຍລັກອັກສອນຈາກໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສາມເດັກ ແລະຕ້ອງ ອີງໃສ່ເງື່ອນໄຂທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 63 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້;
2. ຕ້ອງອະນຸຍາດໃຫ້ພໍແມ່, ຜູ້ປິກຄອງ, ຍາດພື້ນໜອງ, ໝູ່ເພື່ອນ ແລະຜູ້ປິກປ້ອງ ເຂົ້າຢູ່ມຢາມ.

ກຳນົດເວລາຂອງການກັກຂ້າງພາງເດັກ ບໍ່ໃຫ້ເກີນ ໜຶ່ງເດືອນ ນັບແຕ່ວັນອອກຄຳສັ່ງກັກຂ້າງພາງ ເປັນຕົ້ນໄປ. ຊັ້ນຫາກເຫັນວ່າມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ສືບສວນ-ສອບຖາມຕໍ່ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສາມເດັກ ອາດຈະຕໍ່ກຳນົດເວລາການກັກຂ້າງພາງໃຫ້ອີກຕົ້ມໄດ້ເທົ່ອລະໜຶ່ງເດືອນ ແຕ່ສູງສຸດບໍ່ໃຫ້ກາຍ ສັ່ງເດືອນ ສໍາລັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານໂຫສານໂຫດ ແລະບໍ່ໃຫ້ເກີນ ແບດເດືອນ ສໍາລັບການກະທຳຜິດ ໃນສະຖານຄະຮຸໂຫດ.

ມາດຕາ 65. ການປ່ອຍຕົວພາງເດັກ

ການປ່ອຍຕົວພາງເດັກຈາກການກັກຂ້າງພາງ ທີ່ເປັນຫຼຸມະສິດໃນຂະບວນການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ໂດຍສະເພາະ ເນື້ອເຖິງໄຂຂອງການກັກຂ້າງພາງຫາກໄດ້ຕີກໄປ. ການປ່ອຍຕົວພາງ ແມ່ນດຳເນີນຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງພໍແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຍາດໄກ້ຊີດ ຫລື ໂດຍໜັນທີ່ຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສານເດັກ. ການປ່ອຍຕົວພາງເດັກຖ້າບໍ່ຈຳເປັນ ແມ່ນບໍ່ໃຫ້ມີຫລັກຂັບປະກັນ.

ໃນການປ່ອຍຕົວພາງຕາມຄຳຮ້ອງຂໍຂອງພໍແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຍາດໄກ້ຊີດນັ້ນ ເຈົ້າໜັນທີ່ສືບສວນ-ສອບສວນ ຕ້ອງໃຫ້ຄຳເຫັນຕໍ່ຄຳຮ້ອງຂໍບໍ່ປ່ອຍຕົວພາງເດັກ ພາຍໃນກຳນົດເວລາຊາວສີ່ຂໍ້ວໂມງ ພາຍຫລັງທີ່ໄດ້ຮັບຄຳຮ້ອງນັ້ນ ເປັນຕົ້ນໄປ ແລ້ວສິ່ງຄຳຮ້ອງດັ່ງກ່າວ ຫຼຸມດ້ວຍຄຳເຫັນຂອງຕົນ ໄປໃຫ້ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຫລື ສານເດັກ ຕີກລົງເຫັນດີໃຫ້ປ່ອຍຕົວເດັກແລ້ວ ກໍຕ້ອງປ່ອຍຕົວພາງເດັກໄດ້ຫັນທີ່.

ເດັກທີ່ຖືກປ່ອຍຕົວພາງ ຕ້ອງຖືກຕິດຕາມຈາກພໍແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ ຫລື ຍາດໄກ້ຊີດ ທີ່ໄດ້ຕີກລົງປະກັນຕົວເດັກ.

ສຳລັບການກະທຳຜິດໃນສະຖານທະຮູ້ໂທ ຈະບໍ່ມີການປ່ອຍຕົວພາງ.

ໝວດທີ 6

ການດຳເນີນຄະດີເດັກຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນ

ມາດຕາ 66. ສິດ ແລະ ໜັ້າທີ່ຂອງອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນໃນການດຳເນີນຄະດີເດັກ

ໃນການດຳເນີນຄະດີອາຍາຕໍ່ເດັກ ໄອຍະການປະຊາຊົນ ນອກຈາກຈະຕ້ອງປະຕິບັດສິດແລະ ໜັ້າທີ່ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍການດຳເນີນຄະດີອາຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແລ້ວຢ່າງ ມີສິດ ແລະ ໜັ້າທີ່ດັ່ງນີ້ :

1. ວາງມາດຕະການ ໃນຂອບເຂດສິດທຳນາດຂອງຕົນ ເພື່ອປົກປ້ອງສິດ ແລະຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
2. ພິຈາລະນາສິ່ງຄະດີ ໃຫ້ໜ່ວຍໄວ່ເກົ່າຍື່ຍຄະດີເດັກຂັ້ນບັນເປັນຜູ້ແກ້ໄຂ;
3. ແກ້ໄຂຄະດີຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນດ້ວຍການໄວ່ເກົ່າຍື່ຍ, ຖ້າບໍ່ສຳເລັດ ຈຶ່ງສັ່ງຟອງຕໍ່ສານເດັກ;
4. ພິຈາລະນາອອກຄຳສັ່ງຈັບຕົວ, ກັກຂ້າງພາງ ໃນກຳລະນີທີ່ຈຳເປັນ ແລະການກະທຳຜິດ ທີ່ກົດໝາຍກຳນົດໄທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ສາມປີຂຶ້ນໄປ;
5. ພິຈາລະນາອອກຄຳສັ່ງປ່ອຍຕົວພາງ.

ເພື່ອຮັບປະກັນການປະຕິບັດສິດ ແລະ ໜັ້າທີ່ຂອງຕົນ ໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ອາດຈະສ້າງຕັ້ງໜ່ວຍງານດຳເນີນຄະດີເດັກສະເພາະ.

ມາດຕາ 67. ກຳນົດເວລາໃນການດຳເນີນຄະດີເດັກໃນຂັ້ນໄອຍະການປະຊາຊົນ

ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕ້ອງຄືບຄວ້າ ແລະ ພິຈາລະນາຄະດີ ຫຼື ໄດ້ຮັບຈາກອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ພາຍໃນກຳນົດສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບສໍານວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ ແລະ ຕົກລົງດັ່ງນີ້:

1. ສົ່ງສໍານວນຄະດີຄືນ ໃຫ້ອົງການສືບສວນ-ສອບສວນ ເພື່ອສືບສວນ-ສອບຖາມເພີ່ມຕີມ;
2. ສັ່ງຟ້ອງຕໍ່ສານເດັກ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ໄອຍະການປະຊາຊົນ ຕົກລົງໄວ່ເຖິ່ງຄະດີເດັກຢູ່ຂັ້ນຂອງຕົນ ຕ້ອງພິຈາລະນາ ໃຫ້ສຳເລັດພາຍໃນກຳນົດ ສາມສືບວັນ ນັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບສໍານວນຄະດີເປັນຕົ້ນໄປ.

ໝວດທີ 7 ສານເດັກ

ມາດຕາ 68. ການສ້າງຕັ້ງສານເດັກ

ສານເດັກ ສ້າງຕັ້ງຂຶ້ນຢູ່ແຂວງ, ນະຄອນ ຕາມການອະນຸມັດຂອງຄະນະປະຈຳສະພາແຫ່ງຊາດ, ຂຶ້ນກັບສານປະຊາຊົນສູງສຸດໂດຍກົງ ແລະ ພິຈາລະນາເປັນຂັ້ນຕົ້ນ. ສຳລັບຂຶ້ນອຸທອນ ແລະ ຂຶ້ນລົບລ້າງ ແມ່ນຄະນະສານເດັກຂອງສານປະຊາຊົນຂຶ້ນອຸທອນ ແລະ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ບໍ່ທັນສາມາດສ້າງຕັ້ງໄດ້ນັ້ນ ແມ່ນມອບໃຫ້ຄະນະສານເດັກ ຂອງສານປະຊາຊົນ ເປັນຜູ້ພິຈາລະນາ.

ມາດຕາ 69. ຄະດີທີ່ພິຈາລະນາຢູ່ສານເດັກ

ສານເດັກ ມີສິດພິຈາລະນາຄະດີ ດັ່ງນີ້:

1. ຄະດີອາຍາທີ່ເດັກເປັນຜູ້ກະທຳຜິດ;
2. ຄະດີກ່ຽວກັບແຮງງານເດັກ;
3. ຄະດີແຜ່ງທີ່ຮ້ອງຟ້ອງຕໍ່ສານກ່ຽວກັບເດັກ;
4. ຂັ້ນແຍ່ງອື່ນໆກ່ຽວກັບເດັກ.

ມາດຕາ 70. ຫລັກການດຳເນີນຄະດີຂອງສານເດັກ

ສານເດັກ ຕ້ອງດຳເນີນຄະດີຕາມຫລັກການຕົ້ນຕໍ່ ດັ່ງນີ້:

1. ການພິຈາລະນາຄະດີເດັກ ຕ້ອງໃຫ້ມີຫ້ອງປະຊຸມສານທີ່ເໝາະສີມ ຊຶ່ງແຕກຕ່າງຈາກຫ້ອງປະຊຸມສານທີ່ວ່າໄປ ແລະ ດຳເນີນຢ່າງປິດລັບ;
2. ເດັກ ມີສິດເຂົ້າຮ່ວມໃນການພິຈາລະນາຄະດີ, ມີສິດສະເໜີຄຳເຫັນ ຊຶ່ງຕ້ອງໄດ້ຮັບການພິຈາລະນາ ບົນພື້ນຖານການຂ້າງຊາຕາມອາຍ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ;

3. ພາສາ ແລະຄຳສັບທີ່ໃຊ້ໃນສານເດັກ ຕ້ອງແມ່ນພາສາລາວ ແລະເປັນຄຳສັບທີ່ເດັກເຂົ້າໃຈ່ງ່າຍ, ຖ້າເດັກບໍ່ຮູ້ພາສາລາວ ຕ້ອງໃຫ້ມີຜູ້ແປພາສາ;
4. ເດັກ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊ່ວຍເຫຼືອທາງດ້ານກົດໝາຍ ຈາກທະນາຍຄວາມ ຫລື ຜູ້ປຶກປ້ອງ ອື່ນ ແລະມີໝໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປຶກຄອງເຂົ້າຮ່ວມນຳ;
5. ປະຕິບັດຕາມຫລັກການອື່ນ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີ ອາຍາ ແລະ ກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 71. ກຳນົດເວລາໃນການດຳເນີນຄະດີຢ່າງສານເດັກ

ສານເດັກ ຕ້ອງນຳເອົາຄະດີອອກມາພິຈາລະນາພາຍໃນກຳນົດ ສີບຫ້າວັນ ມັບແຕ່ວັນໄດ້ຮັບຄຳສັ່ງ ພ້ອງຂອງໄອຍະການປະຊາຊົນເປັນຕົ້ນໄປ.

ມາດຕາ 72. ການວາງໂຫດທາງອາຍາຕໍ່ເດັກ

ນອກຈາກປະຕິບັດຕາມຫລັກການລວມຂອງການວາງໂຫດ ທີ່ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍອາຍາແລ້ວ ສານເດັກ ອາດຈະນຳໃຊ້ມາດຕະການ ຫລື ວາງໂຫດ ທີ່ເໝາະສີມກັບອາຍຸ ແລະຄວາມສາມາດຂອງເດັກ ໃນການຈຳແນກຄວາມຖືກຜິດ ດັ່ງນີ້ :

1. ນຳໃຊ້ມາດຕະການຂອງສາມຕໍ່ເດັກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 53 (ໃໝ່) ຂອງກົດໝາຍ ອາຍາ;
2. ພາກໂຫດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 47 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ ແລ້ວສົ່ງໃຫ້ ພໍ່ແມ່ ຫລື ຜູ້ປຶກຄອງ, ອົງການປຶກຄອງບ້ານ ສຶກສາອົບຮົມ.

ການວາງໂຫດຕັດອິດສະລະພາບໃສ່ເດັກກະທຳຜິດ ໃຫ້ເປັນມາດຕະການສຸດທ້າຍ ເວັ້ນເສຍແຕ່ ການກະທຳຜິດໃນສະຖານະຮູ້ໂຫດ.

ຫ້າມລົງໂຫດປະຫານຂີວິດ ແລະໂຫດຕັດອິດສະລະພາບຕະຫລອດຂີວິດ ໃສ່ເດັກກະທຳຜິດ. ໃນກໍລະນີທີ່ມີຄວາມຈຳເປັນຕ້ອງໄດ້ລົງໂຫດຕັດອິດສະລະພາບໃສ່ເດັກນັ້ນ ສານເດັກ ອາດຈະວາງໂຫດໃສ່ການ ກະທຳຜິດຂອງເດັກເຄື່ອງໜຶ່ງຂອງໂຫດ ທີ່ກົດໝາຍອາຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຫລື ສານເດັກ ອາດຈະວາງໂຫດຕໍ່ ກວ່າໂຫດທີ່ກົດໝາຍອາຍາໄດ້ກຳນົດໄວ້ ຕາມມາດຕາ 44 ຂອງກົດໝາຍອາຍາກຳໄດ້.

ມາດຕາ 73. ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະ ຄະດີອື່ນໜູ້ຂອງສານເດັກ

ສໍາລັບການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະຄະດີອື່ນໜູ້ ຂອງສານເດັກ ໃຫ້ປະຕິບັດຕາມກົດໝາຍວ່າດ້ວຍ ການດຳເນີນຄະດີແພ່ງ ແລະກົດໝາຍອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ໝວດທີ 8

ສູນຝຶກອົບຮົມສໍາລັບເດັກກະທຳຜິດ

ມາດຕາ 74. ສິດ ແລະ ພັນຍາທີ່ຂອງສູນຝຶກອົບຮົມສໍາລັບເດັກກະທຳຜິດ

ເດັກກະທຳຜິດ ແລະ ຖືກສານຕະສິນລົງໄຫດຕະອິດສະລະພາບ ຈະຖືກສົ່ງເຂົ້າສູນຝຶກອົບຮົມສໍາລັບເດັກ.

ສູນຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ມີສິດ ແລະ ພັນຍາທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ສຶກສາອົບຮົມແນວຄົດ, ອຸນສົມບັດ, ການສຶກສາຮໍ່ຮຽນ, ຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ ແລະ ເຫັນ ການບໍລິການອື່ນໆທີ່ຈະເປັນ ໂດຍສະເພາະ ດ້ວນສາທາລະນະສຸກ ເພື່ອຊ່ວຍໃຫ້ເດັກເປັນ ຄົນດີ ແລະ ສາມາດຮັບຄົນເຂົ້າສູ່ສັງຄົມ;
2. ຈັດຕັ້ງການອອກແຮງງານ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ ກັບອາຍຸຂອງເດັກ;
3. ຫົວພັນ, ຮ່ວມມື ແລະ ປະສານສົມທີ່ກັບອົງການຈັດຕັ້ງຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ໃນການເຄື່ອນໄຫວປະຕິບັດໜັ້ນທີ່ວົງການຂອງຕົນ;
4. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ພັນຍາທີ່ອື່ນໆ ທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ການຈັດຕັ້ງ ແລະ ການເຄື່ອນໄຫວຂອງສູນຝຶກອົບຮົມສໍາລັບເດັກກະທຳຜິດ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຽບການສະເພາະ.

ມາດຕາ 75. ສົດຂອງເດັກກະທຳຜິດໃນສູນຝຶກອົບຮົມ

ເດັກກະທຳຜິດທີ່ຖືກສົ່ງເຂົ້າສູນຝຶກອົບຮົມ ມີສິດດັ່ງນີ້ :

1. ມີປ່ອນພັກເຊົາ ແລະ ໄດ້ຮັບອາຫານຢ່າງເໝາະສົມ;
2. ໄດ້ຮັບເຄື່ອງນຸ່ງຢ່າງເໝາະສົມ ແລະ ສອດຄ່ອງກັບສະພາບອາກາດ;
3. ໄດ້ຮັບການບໍລິການດ້ານສາທາລະນະສຸກ, ການສຶກສາ ແລະ ຝຶກອົບຮົມວິຊາຊີບ;
4. ໄດ້ຫລັ້ນກິລາ ແລະ ພັກຜ່ອນ;
5. ໄດ້ພົບພໍ່ແມ່, ຜູ້ປົກຄອງ, ຜູ້ປົກປ້ອງ, ຍາດພື້ນອງ ແລະ ໝູ່ເພື່ອນ;
6. ໄດ້ຮັບຂໍ້ມູນຂ່າວສານທີ່ເປັນປະໂຫຍດສໍາລັບເດັກ;
7. ໄດ້ຮັບການປົກປ້ອງຈາກທຸກຮູບແບບຂອງການທົກລູນ;
8. ໄດ້ຮັບສິດອື່ນໆທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍ.

ມາດຕາ 76. ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງເດັກໃນສູນຝຶກອົບຮົມ

ເດັກກະທຳຜິດທີ່ຖືກສົ່ງເຂົ້າສູນຝຶກອົບຮົມ ມີຄວາມຮັບຜິດຊອບຕົ້ນຕໍ່ດັ່ງນີ້:

1. ເຄົາລົບ ແລະ ປະຕິບັດລະບົງບພາຍໃນຂອງສູນຢ່າງເຄົ່າຄົດ;
2. ເຄົາໃຈໃສ່ຝຶກຝົນຕົນເອງໃຫ້ກາຍເປັນເດັກທີ່ດີ;

3. ເອົາໃຈໄສ່ຕໍ່ການສຶກສາຮ່າງໝາງ, ອອກແຮງງານ ແລະ ຜິກວິຊາຊີບ;
4. ເຄົາລົບ ແລະ ນັບຖືສຶດຂອງຄົນອື່ນທີ່ຢູ່ໃນສະຖານທີ່ຄົງວັນ.

ມາດຕາ 77. ການຕິດຕາມ, ກວດກາສູນຝຶກອົບຮົມ

ລັດ ເອົາໃຈໄສ່ຕິດຕາມ, ກວດກາຢ່າງເປັນປົກກະຕິ ກ່ຽວກັບການຝຶກອົບຮົມເດັກກະທຳຜິດ ໂດຍ ມອບໃຫ້ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສົມທີ່ບັນພາກສ່ວນອື່ນທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ ຕິດຕາມ, ກວດກາການປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງສູນຝຶກອົບຮົມດັ່ງກ່າວ ເພື່ອເຮັດໃຫ້ການຝຶກອົບຮົມນີ້ມີ ດັດຈຳເນີນໄປຢ່າງຖືກຕ້ອງ ຕາມລະບົງບົກດໝາຍ ແລະ ມີປະສິດທິຜົນ.

ມາດຕາ 78. ການຊຸກຍູ້ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເດັກທີ່ອອກຈາກສູນ

ເດັກທີ່ອອກຈາກສູນຝຶກອົບຮົມເດັກກະທຳຜິດ ແລະ ສູນບໍ່ບັດພື້ນໝູ ຕ້ອງໄດ້ຮັບການຊຸກຍູ້ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອ ຈາກຄະນະກຳມະການປົກປ້ອງ ແລະ ຊ່ວຍເຫຼືອເດັກ ດ້ວຍການຕິດຕາມ, ສຶກສາອົບຮົມ, ໃຫ້ຄໍາປົກສາ ແລະ ໃຫ້ການຊ່ວຍເຫຼືອແກ່ເດັກໃນການຊອກວຽກເຮັດງານທຳ ເພື່ອໃຫ້ເດັກໄດ້ມີໂອກາດເຂົ້າສູ່ສັງຄົມໂດຍໄວ.

ພາກທີ VI

ການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ ການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ

ມາດຕາ 79. ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ລັດຖະບານຄຸ້ມຄອງຢ່າງເປັນເອກະພາບໃນຂອບເຂດທີ່ວປະເທດ ແລະ ກວດກາການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ.

ລັດຖະບານມອບໃຫ້ຂະແໜງການທີ່ກ່ຽວຂ້ອງແຕ່ສູນກາງລົງຮອດທ້ອງຖິ່ນ ເປັນຕົ້ນ ກະຊວງຍຸຕິທຳ, ຄະນະກຳມາຫິການເພື່ອແມ່ ແລະ ເດັກແຫ່ງຊາດ, ກະຊວງແຮງງານ ແລະ ສະໜວດດີການສັງຄົມ, ສາທາລະນະສຸກ, ສຶກສາທິການ, ຖະແຫລງຂ່າວ ແລະ ວັດທະນະທຳ, ບ້ອງກັນຄວາມສະໜູບ, ການຕ່າງປະເທດ, ແມ່ວລາວສ້າງຊາດ, ອົງການຈັດຕັ້ງມະຫາຊົນ, ອົງການໄອຍະການປະຊາຊົນສູງສຸດ ແລະ ສານປະຊາຊົນສູງສຸດ ເປັນອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ.

ໃນການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ແມ່ນກະຊວງຍຸຕິທຳ ເປັນໃຈກາງໃນການປະສານງານລະຫວ່າງ ພາກສ່ວນຕ່າງໆທີ່ກ່ຽວຂ້ອງ.

ມາດຕາ 80. ສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ຂອງອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາ

ອົງການຄຸ້ມຄອງ ແລະ ກວດກາວຽກງານປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ມີສິດ ແລະ ຫ້າທີ່ດັ່ງນີ້:

1. ວາງຢຸດທະສາດ, ນະໂໄຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
2. ໂຄສະນາ, ເຜີຍແຜ່ ແນວທາງນະໂໄຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
3. ກໍ່ສ້າງ, ບໍລິສັດພະນັກງານສະເພາະກ່ຽວກັບວຽກງານປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
4. ແຊື້ນຳ, ຊູກຍຸ້ມ, ຕິດຕາມ, ກວດກາ ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດແນວທາງນະໂໄຍບາຍ, ລະບຽບກົດໝາຍກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
5. ເຕັບກຳສະຖິຕີ ແລະ ຂໍ້ມູນກ່ຽວກັບເດັກ;
6. ປະສານສົມທີບັນດາກສ່ວນຕ່າງໆກ່ຽວກັບວຽກງານປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
7. ພົມພັນ, ຮ່ວມມືກັບຕ່າງປະເທດ ແລະ ອົງການຈັດຕັ້ງສາກົນ ກ່ຽວກັບວຽກງານປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
8. ສະຫາລຸບ, ລາຍງານວຽກງານກ່ຽວກັບການປຶກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ ໃຫ້ລັດຖະບານຊາບ;
9. ປະຕິບັດສິດ ແລະ ໝໍາທີ່ອື່ນໆ ຕາມລະບຽບກົດໝາຍ.

ພາກທີ VII

ນະໂໄຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ ແລະ ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ມາດຕາ 81. ນະໂໄຍບາຍຕໍ່ຜູ້ມີຜົນງານ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ມີຜົນງານດີເດັ່ນໃນການປະຕິບັດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ, ຂຶ້ມເຊີຍ ຫລື ໄດ້ຮັບນະໂໄຍບາຍອື່ນໆຕາມລະບຽບການ.

ເດັກຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ເປັນແບບຢ່າງທີ່ດີແກ່ໝູ່ເພື່ອນ ໃນການປະຕິບັດສິດ ແລະ ຄວາມຮັບຜິດຊອບຂອງຕົນ ຈະໄດ້ຮັບການຍ້ອງຍໍ, ຂຶ້ມເຊີຍ ຫລື ໄດ້ຮັບນະໂໄຍບາຍອື່ນໆ ຕາມຄວາມເໝາະສົມ.

ມາດຕາ 82. ມາດຕະການຕໍ່ຜູ້ລະເມີດ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປະຕິບັດມາດຕະການ ຕ່າງໆເຊັ່ນ: ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ, ທາງບໍລິຫານ ຫລື ທາງອາຍາ ຕາມແຕ່ກໍລະນີເບີ່ງ ຫລື ໝັກ ລວມທັງການໃຊ້ແກ່ນຄ່າເສັຍຫາຍທາງແພ່ງ.

ມາດຕາ 83. ມາດຕະການສຶກສາອົບຮົມ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກສຶກສາອົບຮົມ ໃນກໍລະນີດັ່ງນີ້ :

- ການຂັດຂວາງບໍ່ໃຫ້ເດັກໄປຢືນຢັນ, ສັກຢາກັນພະຍາດ, ສຶກສາຮ່າຮຽນ ແລະ ປະກອບສ່ວນເຂົ້າໃນກົດຈະກຳຕ່າງໆ ທີ່ເປັນການພັດທະນາທາງຮ່າງກາຍ, ຈິດໃຈ, ມັນສະໜອງ, ຄວາມຮູ້ ແລະ ຄວາມສາມາດຂອງເດັກ;
- ການປະພິດທີ່ເປັນແບບຢ່າງອັນບໍ່ດີແກ່ເດັກ;
- ການໃຊ້ເດັກໄປຂີ້, ໂຄສະນາສິ່ງເສບຕິ, ສິ່ງມືນເມົາ;
- ການຕິດຕັ້ງບໍ່ຈ້າຍໂຄສະນາເຫຼົ້າ, ເບຍ, ຢາສູບ ຫລື ສິ່ງມືນເມົາອື່ນໆ ຖໍ່ໄກໂຮງຮຽນ ຫລື ໃນເຂດຊຸມຊົນຂອງເດັກ;
- ການເນີນເສີຍບໍ່ປະຕິບັດໜ້າທີ່ຂອງພະນັກງານ ກ່ຽວກັບການປົກປ້ອງສິດ ແລະ ຜົນປະໂຫຍດຂອງເດັກ;
- ການຮັບເອົາເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບສິ່ງ ເຂົ້າຮັດວຽກ;
- ການລະເມີດອື່ນໆທີ່ມີລັກສະນະເບົາບາງ ຂຶ້ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 84. ມາດຕະການທາງບໍລິຫານ

ບຸກຄົນ ຫລື ການຈັດຕັ້ງ ທີ່ໄດ້ລະເມີດກົດໝາຍສະບັບນີ້ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ຫລື ປະຕິບັດວິໄນ ໃນກໍລະນີດັ່ງນີ້ :

- ການລະເມີດມາດຕາ 83 ເທິງນີ້ ທີ່ໄດ້ຜ່ານການສຶກສາອົບຮົມມາແລ້ວ;
- ການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກເຂົ້າຮ້ານກິນດື່ມ ທີ່ບໍລິການປະເພດເຫຼົ້າ, ເບຍ ຫລື ເຄື່ອງດື່ມ ທີ່ມີສິ່ງມືນເມົາ ;
- ການອະນຸຍາດໃຫ້ເດັກເຂົ້າມີວສຸມໃນສິ່ງລາມິກ ແລະ ອະນາຈານ;
- ການໃຫ້ເດັກຮັດວຽກເກີນຂໍ້ວໂມງ ຫລື ຮັດວຽກໜັກ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍແຮງງານ;
- ການລະເມີດອື່ນໆ ຂຶ້ງໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນກົດໝາຍສະບັບນີ້ ທີ່ມີໂຫດທາງບໍລິຫານ.

ນອກຈາກມາດຕະການທີ່ກ່າວມາຂ້າງເທິງນີ້ແລ້ວ ຜູ້ລະເມີດອາດຈະຖືກໂຈະ ຫລື ຖອນໃບອະນຸຍາດດຳເນີນກົດຈະການ.

ຄ່າປັບໃໝ່ ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນລະບຸການສະເພາະ.

ມາດຕາ 85. ການເປີດເຜີຍປະຫວັດສ່ວນຕົວຂອງເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ພາກໄດ້ເປີດເຜີຍປະຫວັດສ່ວນຕົວ ຫລື ຂໍ້ມູນຂ່າວສານ ກ່ຽວກັບເດັກທີ່ເປັນຜູ້ຖືກເສັຍຫາຍ, ຜູ້ຖືກຫາ, ຈຳເລີຍ ຫລື ເປັນຜູ້ກະທຳຜິດ ຈະຖືກລົງໂຫດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາໜໍ້ປີ ຫລື ດັດສ້າງໄດ້ຍື່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ແຕ່ 500.000 ກີບ ຫາ 2.000 000 ກີບ.

ມາດຕາ 86. ການເຜີຍແຜ່ສິ່ງລາມິກເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ ພະລິດ, ຈຳໜ່າຍ, ເຜີຍແຜ່, ນຳເຂົ້າ, ສິ່ງອອກ, ສະແດງ ຫລື ຊາຍໜັງສີ, ຮູບ, ພິມວິດິໂອ, ວິຊີດິ, ດິວິດິ ແລະ ສິ່ງອື່ນໆທີ່ລາມິກເດັກ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ນຶ່ງປີ ຫາ ສາມ ປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ແຕ່ 2.000.000 ກີບ ຫາ 6.000.000 ກີບ.

ມາດຕາ 87. ການໃຊ້ແຮງງານເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໃຊ້ແຮງງານເດັກຢູ່ໃນຂົງເຂດທີ່ເປັນອັນຕະລາຍ ແລະຜ່ານການໃຊ້ມາດຕະການ ຫາງບໍລິຫານມາແລ້ວ ຫາກບໍ່ເຂັດຫລາຍ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ສາມເດືອນ ຫາ ນຶ່ງປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ແຕ່ 1.000.000 ກີບ ຫາ 2.000.000 ກີບ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ການໃຊ້ແຮງງານນີ້ ຫາກພາໃຫ້ເດັກເສັຍອົງຄະ ຫລື ເສັຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດ ອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 3.000.000 ກີບ ຫາ 7.000.000 ກີບ.

ມາດຕາ 88. ການປະຖົມເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ປະຖົມເດັກໂດຍເຈດຕະນາ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫີກ ເດືອນ ຫາ ສອງ ປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 600.000 ກີບ ຫາ 2.000.000 ກີບ.

ໃນກໍາລະນີທີ່ການປະຖົມ ຫາກເຮັດໃຫ້ເດັກເສັຍອົງຄະ ຫລື ເສັຍຊີວິດ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມປີ ຫາ ເຈັດປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 3.000.000 ກີບ ຫາ 7.000.000 ກີບ.

ມາດຕາ 89. ການຮ່ວມເພດກັບເດັກ

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ຮ່ວມເພດກັບເດັກຍິ່ງ ຫລື ເດັກຊາຍ ທີ່ມີອາຍຸ ຕໍ່ກວ່າ ສີບແປດປີ ລົງມາຫາ ສີບຫ້າປີ ດ້ວຍການຈ່າຍຄ່າຕອບແທນ ຫລື ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດດ້ວຍຮູບການໄດ້ໜຶ່ງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ສາມ ເດືອນ ຫາ ນຶ່ງປີ ຫລື ດັດສ້າງໂດຍບໍ່ຕັດອິດສະລະພາບ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 1.000.000 ກີບ ຫາ 2.000.000 ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ຮ່ວມເພດກັບເດັກຍິ່ງ ຫລື ເດັກຊາຍ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບຫ້າປີ ລົງມາ ຫາ ສີບສອງປີ ດ້ວຍການຈ່າຍຄ່າຕອບແທນ ຫລື ຕອບສະໜອງຜົນປະໂຫຍດດ້ວຍຮູບການໄດ້ໜຶ່ງ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບແຕ່ ນຶ່ງປີ ຫາ ທັກປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 2.000.000 ກີບ ຫາ 5.000.000 ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ຫາກໄດ້ຮ່ວມເພດກັບເດັກຍິ່ງ ຫລື ເດັກຊາຍ ທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບສອງປີ ຈະດ້ວຍຮູບ ການໄດ້ກຳຕາມ ຖືວ່າເປັນການຂຶ້ນຂຶ້ນທຳຊຳເລົາເດັກ ແລະ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ເຈັດປີ ຫາ ສີບຫ້າ ປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 7.000.000 ກີບ ຫາ 15.000.000 ກີບ.

ບຸກຄົນຜູ້ໄດ້ ທີ່ໄດ້ສະເໜີ, ຮັບເອົາ, ຈັດຫາ ຫລື ສະໜອງເດັກທີ່ມີອາຍຸຕໍ່ກວ່າ ສີບແປດປີ ລົງມາ ໃຫ້ເປັນໂສເພນີ ຖືວ່າເປັນການກະທຳຜິດ ແລະ ຈະຖືກລົງໂທດ ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 134 (ໃໝ່) ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 90. ການຄ້າເດັກ

ບຸກຄົນໄດ້ຫາກໄດ້ກະທຳຜິດ ໃນສະຖານການຄ້າເດັກ ຈະຖືກລົງໂທດຕັດອິດສະລະພາບ ແຕ່ ຫ້າ
ປີ ຫາ ສີບຫ້າປີ ແລະ ຈະຖືກປັບໃໝ່ ແຕ່ 10.000.000 ກີບ ຫາ 100.000.000 ກີບ ແລະ ຈະຖືກຮັບຊັບ
ຕາມທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 34 ຂອງກົດໝາຍອາຍາ.

ມາດຕາ 91. ມາດຕະການທາງແຍ່ງ

ນອກຈາກໂທດທີ່ໄດ້ກຳນົດໄວ້ໃນມາດຕາ 85 ຫາ 90 ຂອງກົດໝາຍສະບັບນີ້ແລ້ວ ຜູ້ກະທຳຜິດຍ້າ
ຈະໄດ້ໃຊ້ແນນຄ່າເສຍຫາຍຕ່າງໆເຊັ່ນ: ຄ່າປິ່ນປົວ, ຄ່າປິ່ວແປງຈິດໃຈ, ຄ່າປ່ວຍການ, ຄ່າເດີນທາງ, ຄ່າ
ກິນຢູ່ພັກເຊົາ ແລະ ຄ່າເສຍຫາຍອື່ນໆ.

ພາກທີ VIII

ບົດບັນຍັດສຸດຫ້າຍ

ມາດຕາ 92. ການຈັດຕັ້ງປະຕິບັດ

ລັດຖະບານແຫ່ງສາທາລະນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ເປັນຜູ້ຈັດຕັ້ງປະຕິບັດກົດໝາຍ
ສະບັບນີ້.

ມາດຕາ 93. ຜົນສັກສິດ

ກົດໝາຍສະບັບນີ້ມີຜົນສັກສິດພາຍຫລັງ ເງົ້າສີບວັນ ນັບແຕ່ວັນປະທານປະເທດແຫ່ງ ສາທາລະ
ນະລັດ ປະຊາທິປະໄຕ ປະຊາຊົນລາວ ໄດ້ອອກລັດຖະດົມລັດປະກາດໃຊ້ເປັນຕົ້ນໄປ.

ຂໍ້ກຳນົດ, ບົດບັນຍັດໃດ ທີ່ຂັດກັບກົດໝາຍສະບັບນີ້ ລ້ວນແຕ່ຖືກຍົກເລີກ.

ປະທານສະພາແຫ່ງຊາດ